శ్రీ రామకృష్ణ లీలామృతము

(లేక శ్రీరామకృష్ణ జీవిత చరిత్ర)

అనువాదకులు :

కీ. శే. వెదురుమూడి కృష్ణరావుపంతులుగారు, బి. ఏ; శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు, బి. ఏ.

ప్రశస్తమైన వస్తువు, అకలంకమైన జీవితము, లోకోత్తరమైన సందేశము. దేహమును పులకరింపజేయు ఆధ్యాత్మికానుభవములు—శైలి సరళము, మధురము. భాష నిర్దుష్టము.—సర్వాంగసుందరమైన అమూల్యమైన గ్రంథరాజము.

—శ్రీ పా. వే. రాజమన్నారుగారు, గౌ॥ ప్రధాన న్యాయమూర్తి, మద్రాసు.

* * * ఈ గ్రంథము విషయానురూపమై సుబోధమైన శైలిలో రచింపబడినదనుటకు ఎట్టి సందియమును లేదు. * * *

—శ్రీ పింగళి లక్ష్మీకాంతంగారు.

* * * ఆధునిక కాలములో వెలువడిన కొలది మహాగ్రంథములలో, అన్నివిధముల నిది యొకటి. * * *

—శ్రీ రాళ్లపల్లి అనంతకృష్ణశర్మగారు.

526 పుటలు (తృతీయ ముద్రణము) వెల : రూ. 5/-

శ్రీ వివేకానంద జీవితచరిత్ర

(శ్రీ చిరంతనానందస్వామి ప్రణీతము)

ఇందు శ్రీస్వాములవారి జీవితమున నింతకు పూర్వము గ్రంథస్థములుగాని ముఖ్య సంఘటన లెన్నియో శ్రీవారి సోదరశిష్యులవలన విని వ్రాయబడినవి. ఇది శ్రీ స్వాములవారి సంపూర్ణ చరిత్ర!

నిర్దుష్టమైన భాష, అందమైన అచ్చు, ఆకర్షకమైన రూపము.

438 పుటలు (అష్టమ ముద్రణము) వెల : { సాదా ప్రతి రూ. 3-50 / అట్ట బైండు రూ. 4/- }

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

(మూడవ కూర్పు)

రచయిత : శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ప్రతి స్త్రీయును పురుషుడును... చదువవలసిన గ్రంథ మిది... అమృతకలశము!... అనన్యసామాన్య నీతిమంజరి... తియ్యని తెలుగు... పాలవంటి శైలి... —ఆంధ్రప్రభ

246 పుటలు వెల : రూ. 2/-

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

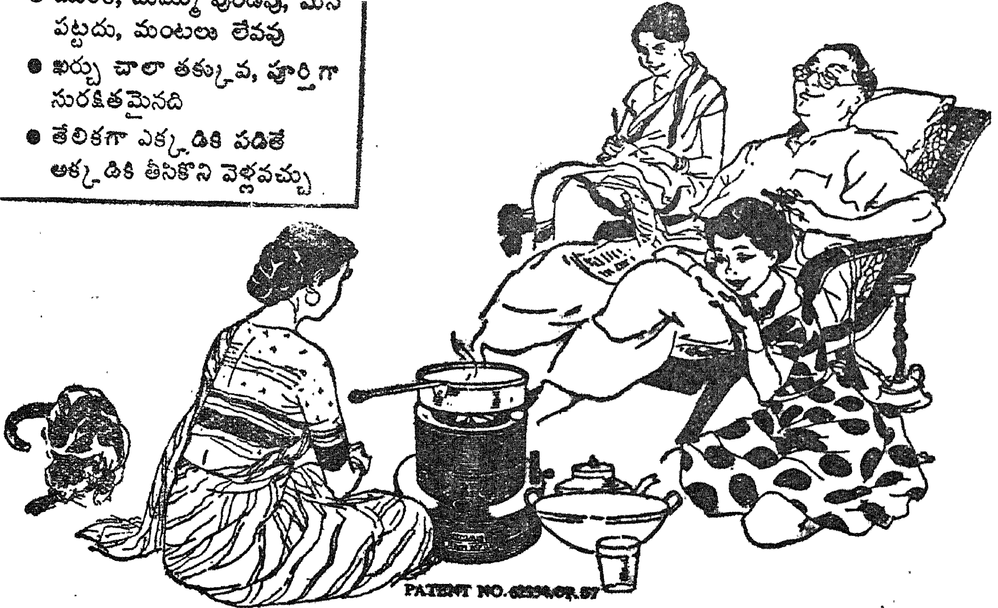
OUR ENGLISH PUBLICATIONS

వంటి చేస్తూనే విశ్రమించండి

ಅಡಿಗೆಯು ನಿಮಗೆ ಭೀಕರ ಶ್ರಮವಾಗಿರಬಲ್ಲುದು, ಈ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ಕೆರೊಸಿನ್ ಕುಕರ್ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ನೀವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೆ. ಬೇಕಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿರಿ— ಪರಿಶ್ರಮವಿಲ್ಲ.

ಕಲ್ಲಿದ್ದಲನ್ನು ಮುರಿಯ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಜೋರಾಗಿ ಊದ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹೊಗೆಯಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಳ ಮಾಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಸಿಯಾಗದು. ಈ ಹೊಸ ಕುಕರ್ ಸ್ವಚ್ಛ, ನೇರ ಮತ್ತು ಸರಳ- ದುಡಿಮೆ, ಜಿವರು ಅಥವಾ ಕಂಬನಿಗಳಿಲ್ಲ.

- మురికి, దుమ్ము వుండవు, మసి పట్టదు, మంటలు లేవవు
- ఖర్చు చాలా తక్కువ, పూర్తిగా సురక్షితమైనది
- తేలికగా ఎక్కడికి పడితే అక్కడికి తీసికొని వెళ్లవచ్చు

ఖాస్ జనతా
కిరోసిన్ కుక్కర్

వంట బాగా తేలికగా చేసుకోండి

ఉత్పత్తిదారులు:
ఓరియంటల్ మెటల్ ఇండస్ట్రీస్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్
77, లాబజార్ స్ట్రీట్, కలకత్తా-12

KALPANA O. M. 15.TB

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౯ ౧౯౬౨, నొవెంబరు; శుభకృత్తు - కార్తికము సంచిక ౪

విషయసూచిక

శ్రీ రామకృష్ణ మఠ ప్రచురణములు

740 పుటలు	శ్రీరామకృష్ణ సూక్తి సుధ (తొలికూర్పు)	రూ. 7/50
496 పుటలు	శ్రీ రామకృష్ణ లీలామృతము (ద్వితీయ ముద్రణము)	రూ. 5/-
144 పుటలు	శ్రీ శారదాదేవి	రూ. 1-25
312 పుటలు	శ్రీ శారదా ప్రసంగములు	రూ. 3-00
540 పుటలు	శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)	రూ. 3-50
432 పుటలు (సాదా) రూ. 3-50	శ్రీవివేకానంద జీవితచరిత్ర (అట్టబైండు)	రూ. 4/-
564 పుటలు	స్వామి - శిష్య సంవాదములు (ప్రథమ ముద్రణము)	రూ. 5/-
344 పుటలు	బ్రహ్మానంద బోధనలు (ప్రథమ ముద్రణము)	రూ. 3-50
330; 324 పుటలు	సందేశతరంగిణి - 2 భాగములు (ఒక్కొ-క్క-భాగము)	రూ. 3/-
402 పుటలు	పారమార్థిక సంభాషణలు	రూ. 3/-
504 పుటలు	శ్రీమద్భగవద్గీత (ఆజువ ముద్రణము)	రూ. 4/-

జ్ఞానయోగము 4 00 రాజయోగము	2 50	గిరీశచంద్ర 0 75 భక్తిమార్గము	0 50
కర్మయోగము 1 50 భక్తియోగము	1 50	షికాగో నగరోపన్యాసములు ...	0 50
నారద భక్తి సూత్రములు ...	3/-	గురూపదేశములు 0 50 శ్రీకృష్ణవాణి	0 40
పరతత్త్వప్రసంగము ...	2/-	శ్రీ రామకృష్ణ ఉవాచ ...	0 37
శ్రీ నాగమహాశయుని జీవితచరిత్ర ...	1 25	శ్రీ వివేకానంద శంఖారావము ...	0 37
ప్రబోధరత్నాకరము ...	2 25	శ్రీ శారదా సూక్తి నవనీతము ...	0 40
శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర ...	2/-	నా సంస్కరణ యుద్ధవిధానము ...	0 37
దేవీమాహాత్మ్యము ...	2/-	నా గురుదేవుడు 0 40 బుద్ధ ఉవాచ	0 37
వివేకానందలేఖావళి (మొదటిభాగము)	1 50	శ్రీరామకృష్ణుడు, వివేకానందస్వామి	0 25
వివేకానందలేఖావళి (రెండవభాగము)	75	శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము...	0 25
శ్రీరామకృష్ణోపనిషత్తు ...	25	పరమహంస శ్రీరామకృష్ణుడు ...	0 25
హిందూ మతము ...	25	నవీన భారతదేశము ...	0 25
అనుష్ఠాన వేదాంతము ...	25	తాపత్రయ చికిత్స ...	0 25
కులము, సంస్కృతి, సామ్యవాదము	1/-	పవహారిబాబా 0 25 ముక్తిమార్గము	0 19
వివేక సూర్యోదయము ...	1 25	సర్వం విష్ణుమయం జగత్ ...	0 19
భారతీయ మహిళ ...	1/-	శ్రీ రామకృష్ణ ఆరాత్రికము ...	0 12
కఠోపనిషత్తు ...	0 80	శ్రీరామనామసంకీర్తనము 0 6 యతిగీతము	0 6
శ్రీ పరమహంస నీతికథారత్నములు	0 75	నామతము 0 3 వి. సింహగర్జనము	0 3

శ్రీ దొడ్డ భాగవతము - మొదటి సంపుటము రూ. 6-50; రెండవ సంపుటము రూ. 5-50;
మూడవ సంపుటము రూ. 7-50 (మూడును ఒకేపరి కొన్నచో: రూ. 18-50)

ఇవియేకాక సంస్కృత, ఆంగ్ల, తమిళ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములు,

వేదాంత కేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)

అను మాసపత్రికలును మాయొద్ద దొరకును

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

"అఖిలవిభు శరణొందుము. యీ క్షణంబ యతనికృప నీకు ననుభావ్య మగును వత్స."

—శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౧౯ } ౧౯౬౨ - నోవెంబరు : : శుభకృత్తు - కార్తికము { సంచిక ౮

శ్రీః

సౌందర్యలహరి

మూలము : శ్రీ శంకరభగవత్పాదులు

టీక : నే. భ.

అసౌ నాసావంశ స్తుహినగిరివంశధ్వజపటి
త్వదీయో నేదీయః ఫలతు ఫల మస్మాక ముచితమ్
వహ త్యన్త ర్ముక్తా శ్శిశిరకరనిశ్వాసగళితం
సమృద్ధ్యా యత్ తాసాం బహి రపి చ ముక్తామణిధరః ॥ ౬౧

(హే)	(ఓ)	(సః)	(అది)
తుహినగిరి	మంచుకొండ	అన్తః	(తన) లోపల
వంశ	వంశపు	ముక్తాః	ముత్తెములను
ధ్వజపటి	పతాకయొక్క చీనాంశుక మైన దానా	వహతి (ఇతి)	దాల్చియుండుట (అనునది)
		యత్	ఏది కలదో దానివలన
అసౌ	ఈ	తాసాం	ఆముత్యాల
త్వదీయం	నీ	సమృద్ధ్యా	పెల్లిదముచేత
నాసావంశః	ముక్కు అనెడి వెదురు	బహిః అపి	వెలుపలకూడ
అస్మాకమ్	మాకు	శిశిరకర	వామనాడీ మార్గపు
నేదీయః	మిక్కిలి చేరువయందున్నది.	నిశ్వాసగళితమ్	వాయుచే రాలిన
ఫలమ్	ఇష్టార్థమును	ముక్తామణిధరః	ముక్తామణిని దాల్చియు
ఫలతు	ఫలింపజేయునీ	(ముక్తామణిమ్ అధాత్)	న్నది.

తా॥ హిమగిరివంశమునకు చీనాంశుకమువంటి తల్లీ, నీ ముక్కాక వెదురుగడ. అది మాకు మిక్కిలి చేరువగా నున్నది, మాకోర్కెల పండించును గాక. దానిలో ముత్యాలున్నవి. ఆ ముత్యాలపెల్లిదముచే అం దొకటి వామనాడివాయువుకు కొట్టుకొనివచ్చి నాసాగ్ర మౌక్తికరూపమున ధరింపబడియున్నది.

ప్రకృత్యా రక్తాయా స్తవ సుదతి దన్తచ్ఛదరుచేః
ప్రవక్ష్యే సాదృశ్యం జనయతు ఫలం విద్రుమలతా
న బిమ్బం త్వద్బిమ్బప్రతిఫలనరాగా దరుణితం
తులా మధ్యారోఢుం కథ మివ విలజ్జేత కలయా ॥ ౬౨

హే సుదతి	ఓచక్కని దంతములు కల దానా,	త్వద్	నీ
		బిమ్బ	మేనినుండి
ప్రకృత్యా	స్వభావముచే	ప్రతిఫలన	ప్రతిబింబించిన
ఆరక్తాయాః	అంతటను ఎఱ్ఱనైన	రాగాద్	ఎఱుపుచేత
తవ	నీ	అరుణితం	ఎఱ్ఱనైన
దన్తచ్ఛదరుచేః	పెదవుల మిసిమికి	బిమ్బం	దొండపండన్ననో
సాదృశ్యం	పోలికను	కలయాపి	నీయధరారుణిమ లేశముతో నైన
ప్రవక్ష్యే	చెప్పెదను		
విద్రుమలతా	పగడపుతీగె	తులామ్ అధిరోఢుమ్	తులదూగుటకు
ఫలమ్	పండును	కథమ్ ఇవ	ఎట్లు
జనయతు	ఈనును గాక	నవిలజ్జేత	సిగ్గుచెందకుండును?

తా॥ చక్కని దంతములు గల మాతా, నీ పెదవులకు సహజమైన ఎఱ్ఱదన మున్నది. దొండపండుకు గల యెఱ్ఱదనము నీప్రతిఫలనశక్తిపాతమే కాని సహజము కాదు. కావున నీ యధరముతో తులదూగుటకు దొండపండు సిగ్గుజెందక తప్పదు నీ పెదవికి ఉపమానము చెప్పెదను. పగడపుతీగెలో ఫలము పుట్టునేని, అది ఎఱుపులో నీపెదవికి ఉపమానము కావచ్చు.

స్మితజ్యోత్స్నాజాలం తవ వదనచన్ద్రస్య పిబతాం
చకోరాణా మాసీ దతిరసతయా చఞ్చుజడిమా
అత స్తే శీతాంశో రమృతలహరీ మామ్లరుచయః
పిబన్తి స్వచ్ఛన్దం నిశి నిశి భృశం కాంజికధియా ॥ ౬౩

(ప్రౌఢభగవతి)	(అమ్మా)	తే	ఆచకోరములు
తవ	నీ	ఆమ్లరుచయః	పులుసునందు ఆశకలవై
వదనచన్ద్రస్య	నెమ్మోముచందురుని	శీతాంశోః	చంద్రుని
స్మితజ్యోత్స్నా	చిఱునవ్వువెన్నెల	అమృతలహరీమ్	అమృతప్రవాహమును
జాలమ్	మొత్తమును	కాంజికధియా	పులియబెట్టిన కడుగు నీరు అను భ్రాంతితో
పిబతామ్	గ్రోలునట్టి		
చకోరాణామ్	వెన్నెలపులుగులకు	స్వచ్ఛన్దం	యథేష్టముగా
అతిరసతయా	మిక్కుటపు మాధుర్యముచే	నిశినిశి	ప్రతిరాత్రియు
చఞ్చుజడిమా	ముక్కులకు తిమ్మిరి	భృశంపిబన్తి	మిక్కుటముగ త్రాగుచున్నవి.
ఆసీత్	కలిగెను		
అతః	అందువలన		

తా॥ అమ్మా, నీ నెమ్మోము యొక చందమామ. చిఱునవ్వు దాని వెన్నెల. అది అత్యంతమధురము. దానిని వెన్నెలపులుగులు గ్రోలును. మిక్కుటపు తియ్యదనముచే వాని ముక్కులకు జడత్వము గలుగును. పుల్లగ నుండు పానీయమును గ్రోలిన ఆ జడత్వము పోవును. కావున నీముఖహాసచంద్రికతో పోల్చిచూడగా అసలు చంద్రునివెన్నెల 'పులియబెట్టిన కడుగు నీరు' అను భ్రాంతి గలిగి చకోరములు ప్రతిరాత్రియు దానిని మిక్కిలిగ త్రాగుచున్నవి.

అవిశ్రాన్తం పత్యుర్గుణగణకథామ్రేడన జపా (డా)
జపాపుష్పచ్ఛాయా తవ జనని జిహ్వా జయతి సా
యదగ్రాసీనాయా స్స్ఫటికదృషదచ్ఛచ్ఛవిమయీ
సరస్వత్యా మూర్తిః పరిణమతి మాణిక్యవపుషా ॥ ౬౪

జనని	అమ్మా	జయతి	సర్వోత్కృష్టమైయున్నది
అవిశ్రాన్తమ్	అనవరతము	యద్	ఏ నాల్కయొక్క
పత్యుః	సదాశివుని	అగ్ర	కొసన
గుణగణ	గుణతతియొక్కయు	ఆసీనాయా	కూర్చున్నదగు
కథా	కథలయొక్కయు	సరస్వత్యాః	సరస్వతీదేవియొక్క
ఆమ్రేడన	మరలమరల వల్లించుచే	స్ఫటికదృషద్	చంద్రకాంతశిల కాంతివంటి
జపా	జపముగాగలదియు	అచ్ఛచ్ఛవిమయీ	ధవళకాంతినిండిన
జపాపుష్ప	దాసానిపూల	మూర్తిః	దేహము
చ్ఛాయా	(ఎఱ్ఱ) వన్నెగలదియు అగు	మాణిక్యవపుషా	మానికపుమేనుగా
తే	నీ	పరిణమతి	మార్పొందునో.
జిహ్వా	నాల్క		

తా॥ సదాశివునిగుణములను కథలను మరల మరల చెప్పుచుండుటే నీజిహ్వకు జపముగ నున్నది. పరమశివుని స్తోత్రరూపమున సరస్వతి నీనాల్కకొసన నెలకొని యున్నది. దాసాని

పూలమొలుపువంటి మెఱుపువన్నె గల నీ జిహ్వాకాంతి వన్నెచే, చంద్రుని కిరణముల కాంతివంటి తెల్లకాంతిగల సరస్వతిదేహము మాణిక్యదేహముగా మార్పొందుచున్నది. అట్టి నీకు అమ్మా, జయము.

రణే జిత్వా దైత్యా నుపహృతశిరస్త్రైః కవచిభిర్
నివృత్తై శ్చణ్డాంశత్రిపురహరనిర్మాల్యవిముఖైః
విశాఖేన్ద్రోపేన్ద్రై శ్శశివిశద కర్పూరశకలా
విలీయన్తే మాత స్తవ వదనతామ్బూలకబళాః ॥

	అమ్మా,	విముఖైః	కోరిక లేనివారును ఐన
రణే	యుద్ధమున		
దైత్యాన్	రక్కసులను	విశాఖ	కుమార
జిత్వా	జయించి	ఇన్ద్ర	మహేంద్ర
నివృత్తైః	మరలినవారును	ఉపేన్ద్రైః	విష్ణువుల చేత
ఉపహృత	ఉపాయనముగా అర్పింపబడ్డ	శశివిశద	చంద్రునివలె తెల్లనగు
శిరస్త్రైః	ఆరక్కసుల బొమిడికములు గలవారును	కర్పూరశకలాః	పచ్చకర్పూరపు పలుకులుగల
		తవ	నీ
కవచిభిః	కవచములు గలవారును	వదన	నోటి
చణ్డ	చండుడు అను ప్రమథునికి	తామ్బూల	తాంబూల
అంశ	చేరవలసిన భాగమగు	కబలాః	కబళములు
త్రిపురహర	శివుని	విలీయన్తే	స్వీకరింపబడును.
నిర్మాల్య	భుక్తశేషమందు		

తా॥ అమ్మా, నీపుత్రులగు కుమార మహేంద్ర విష్ణువులు కవచముల దాల్చి రాక్షసులను యుద్ధమున జయించి నీయొద్దకు మరలి వత్తురు. ఆరక్కసుల బొమిడికములు నీ కుపాయనములుగ సమర్పింతురు. శివనిర్మాల్యము చండు డను ప్రమథునిభాగము కావున వీరు అందు కోరికలేనివారై, పచ్చకర్పూరముతో ఘుమఘుమలాడుచు నీవు నములుచున్న తాంబూలమందలి కబళములను ఆదరముతో కైకొందురు.

విపఞ్చ్యా గాయన్తీ వివిధ మపదానం పశుపతే
స్త్వ యారబ్ధే వక్తుం చలితశిరసా సాధువచనే
తదీయై ర్మాధుర్యై రపలపితతన్త్రీకలరవాం
నిజాం వీణాం వాణీ నిచుళయతి చోలేన నిభృతమ్ ॥

పశుపతేః	పరమశివుని	సాధువచనే	మధురవచనము
వివిధమ్	త్రిపురవిజయ - దక్షయాగ ధ్వంస - హాలాహల ధారణ - జలంధర గజాసుర ప్రముఖ వధ మున్నగా అనేక ప్రకారముగా	ఆరబ్ధే	ఆరంభింపబడగా
		తదీయైః	ఆమాటల
		మాధుర్యైః	తియ్యదనముల చేత
		అపలపిత	చిన్నబుచ్చబడిన
		తన్త్రీ	వీణియతంతుల
అపదానమ్	కడచిన పనులను	కలరవామ్	నాదములు కలదైన
విపఞ్చ్యా	వీణెతో	నిజామ్	తన
గాయన్త్యాం	పాడుచున్నదై అంతస్సంతోషముచే	వీణామ్	వీణెను
		వాణీ	భారతి
చలితశిరసా	స్వయముగ తలఊపిన	చోలేన	కప్పుగుడ్డచేత
త్వయా	నీచేత	నిభృతం	పూర్తిగ మఱుగుపడునట్లు
వచః	పల్కుటకు	నిచుళయతి	కప్పివేయును.

తా॥ వాణి పరమశివుని చరితములను కొనియాడుచు వీణె వాయించుచు పాడుచుండును. విని, మెచ్చి, తలఊపుచు, నీవు ఆమెను ప్రశంసించుచు పల్కదొడంగుదువు. నీకంఠస్వరము వినబడగనే అంతవఱకు శ్రావ్యముగ నున్న వీణాధ్వానము ఇక శ్రావ్యము కాకపోగా, వాణి తనవీణెను దాని కప్పుడుగుడ్డతో బాగుగా కప్పి ఆవల పెట్టివేయును.

దీపావళీ ప్రాముఖ్యము

[సంపాదకీయము]

ఐహికజీవితమున మంచిచెడుగులు కష్టసుఖములు ధర్మాధర్మములు ఒండొంటితో కలిసిపోయి యున్నవి. కల్తీ లేని సుఖము స్వర్గమున నున్న నుండ వచ్చు, కల్తీ లేని దుఃఖము నరకములో నుండ వచ్చు, కాని భూలోకము కర్మభూమి. ఈ భువియందు మానవుడు తన క్షేమ కావలసియున్నను అందుకై పాటుపడవలయును. ఈ లోకమున నతడు చేయు పనులకు ఫలితముగ నతడు స్వర్గమునో నరకమునో ప్రాపించును. భూలోకమున ప్రతిదియు లోటుపాటులు గలిగియే యుండును, వానిని తీర్చుకొనుటకు మానవుడు పాటుపడవలసియుండును. దౌర్జన్యము నణచుటకును దుఃఖసముద్రమును తరించి సుఖతీరము చేరుకొనుటకును అధర్మమును చక్కబఱచుటకును మానవుడు పడు పాటే భూలోకజీవితమహిమ. దౌర్జన్యము మనల నెంత

అడ్డగించునో, మంచికై మన కోరిక అంత హెచ్చును. దుఃఖబాధలు సుఖానుభవకాంక్షల నుద్దీపింపజేయును. అధర్మము తాను భయంకరమై ధర్మౌదార్యమును మఱింత ఉజ్జ్వలముగ ప్రకాశపఱచును. మానవజాతి ఏనాడు భువిపై పుట్టువొందెనో నాటినుండియు ఈ ద్వంద్వములకు సంఘర్షణ చెల్లుచునేయున్నది. మేలొందు ప్రయత్నములు అవిచ్ఛిన్నముగ సాగుచునే యున్నవి.

మన ప్రాచీనవాఙ్మయమున ఈ సంఘర్షణ దేవాసురుల నిత్యవిరోధరూపమున వర్ణితమై యున్నది. వేదములేమి పురాణములేమి ఉపపురాణములేమి ఇతిహాసములేమి అసురుల గెల్చుటకై సురలు సాగించిన పోరాటమునే వర్ణించుచున్నవి. అధర్మమును దౌర్జన్యమును అసత్యమును వైరూప్యమును ద్వేషమును కల్మషమును గెల్చుటకై ధర్మమును సౌజన్యమును సత్యమును సౌందర్యమును ప్రేమయు పవిత్రతయు నిర్వహించిన పోరునే అవి తెల్పుచున్నవి. ద్వేషము సురాసురుల కంతర్గతము అనివార్యము. సదా సాగుచుండు ఈ పోరాటములో ఫలితము లెల్లప్పుడును ఏకరీతిగ లేవు. జయాపజయములు పర్యాయమున ఉభయులకును గలుగుచుండును. సురలు సరియైనరీతిలోనే గడించుకొన్న ప్రాముఖ్యము వారికి చిరకాలముండుట లేదు. అసురులకు గల్గిన పతనపరాజయములును చిరకాలము అట్లే నిల్చియుండుట లేదు. ఒక్కొక్కసారి నిర్జితులగుటతో అసురులు మఱింత బలీయులై తర్వాతిసారి తామే గెల్పొంద దక్షు లగుచున్నారు. సదా లొంగియుండుటకు సహింపని యీ ప్రబలశత్రువుల తిరుగుబాట్లకు తాము పడిపోకుండుటకై వేల్పులు సదా ప్రయత్నించుచున్నారు.

హిందువుల వేల్పులలో ఎవరిపేరునైన చూడుడు. అది ఒకానొకరక్కసుని ప్రక్కలించిన వాడను బిరుదనామముగ నుండును. ఈశ్వరునకు 'త్రిపురాంతకు' డనియు 'అంధకాసురసూదను' డనియు 'గజారి' అనియు పేళ్లున్నవి. నారాయణుడు, మురారి, మధురిపుడు, కంసనిషూదనుడు, బలిమథనుడు, దైత్యారి, ఇంద్రుడు, వృత్రహంత, బలిరిపుడు, పాకశాసనుడు, నముచిద్వేషి, జంభభేది, సుబ్రహ్మణ్యుడు, తారకారి — పరమశివవల్లభ రాక్షససంహారమునకై ఘోరరూపముల దాల్చును, ఆమె విజయోదాహరణాలు పెక్కులు గలవు. అవి దేవీమాహాత్మ్యమందును దేవీభాగవతమందును కాననగును. ఆమెకు చేతులు పెక్కులు. ఆ చేతులలో ఆమె పెక్కు ఆయుధముల దాల్చి యుండును. ఇం తెందుకు, ఆయుధములు లేని దేవుడు లేడు. ఇట్లు మన ప్రాచీనసారస్వతమును జూతుమేని, మంచిని సదా బాధింప దివురుచు చెడుగును ఉన్న దని మనకు స్పష్ట మగును.

ఈ వింతను జూడుడు. ఈ సురలును అసురులును తోబుట్టువులే. దితియు అదితియు కశ్యపుని యిల్లాండ్రు. దితితనయులగు దైత్యులే అసురులు. వారికి పూర్వదేవులని మఱి యొక పేరు. అదితిపుత్రులైన ఆదిత్యులే సురలు. దుష్టులును శిష్టులును ఒక్కతండ్రిబిడ్డలే. అందు దుష్టులు జ్యేష్ఠులు!

పాపమును దౌర్జన్యమును విభజించి పరిశీలింతుమేని — కామము క్రోధము లోభము మోహము మదము మాత్సర్యము అను నివే అందలి అంగములు అని మనము గుర్తింతుము. ఈ దుర్గుణముల మూర్తీభావమే అసురులు.

ఈ దుర్గుణములే మానవుల మనసులందుండి వారిచేత దుష్కృతముల చేయించుచు వారికి దుఃఖములు గల్గించుచుండును. అంతర్జగమున ఈ దుర్గుణముల గెల్చుటే ఆత్మవిముక్తిసాధనలో ప్రథమసోపానముగ విహితమై యున్నది. ఈ దుర్గుణములు భౌతికములు ఆధ్యాత్మికతకు విరుద్ధములు. బాహ్యజగత్తున ఈ గుణములు రక్కసులలో రూపొందును. లోకక్షేమమునకు ఆ రక్కసుల నుక్కడగించుట ఆవశ్యకము.

దేవవిరోధుల పట్టునుండి జగము రక్షింపబడిన చరితములు పురాణములందు గలవు. జగము అట్లు దేవవిరోధులపట్టునుండి విడివడియుండు కాలము ఎంత స్వల్పమైన నగును గాక. మాయావరణమునుండి ఆత్మ ఉద్ధరింపబడు ప్రకారములను ఆధ్యాత్మికశాస్త్రము ప్రతిపాదించును. వేల్పులకడంకచే రక్కసులు వినిర్జితులైన చరితములలో దీపావళిపండుగకు సంబంధించిన చరిత్రము పైని సూచితమైనట్టి తలంపును మన డెందములలో లేపును. కామక్రోధలోభాదులు అజ్ఞానప్రభవములు అవి 'నరకము' ను గల్గించును. నరకము (నరకుడు) మానవతతిని గబళింతు నని బెదరించును. నరకమును (నరకుని) నిర్జించుట సర్వలోకమునకును మహోత్సవకారణ మగును. నరకాసురుని మరణము అజ్ఞానతమస్తిరోధానమును, ఆ తమోలోకవాసులగు కామక్రోధాదుల విలయమును ఆధ్యాత్మికజ్ఞానతేజస్సముదయమును సూచించును. దీపావళిపండుగను కొనియాడుట మానవులకు సర్వపాపహార మనియు నరకార్తినివారణ మనియు పురాణములు చెప్పుచున్నవి.

ఇది ఈ కథకు మఱుగున నున్న నైతికాధ్యాత్మికప్రాముఖ్యము. ఈ కథయు రక్తిగొలుపునదే. విష్ణుదేవుడు వరాహరూపి యైనప్పుడు ఆయనకు భూదేవియందు జనించిన కుమారుడే నరకాసురుడు, కావుననే అతనిని భౌము డనియును పేర్కొందురు. అతడు అస్సాములోని ప్రాగ్జ్యోతిషమునకు రా జయ్యెను, తపస్సు చేసి బ్రహ్మదేవునొద్దనుండి వరముల బడసెను. వరబల భుజబల గర్వాంధుడై అతడు వేల్పులను మానవులను పీడింప సాగెను. స్వర్గమర్త్యములందలి లావణ్యవతుల నెల్ల నతడు చెఱబట్టెను. ఇంద్రునిచ్ఛత్రకుండలముల హరించెను. విశ్వకర్మనికూతును బలాత్కారముగ గలిసెను. అతనిదుర్గమా, శత్రువుల కభేద్యముగ నుండెను. దేవేంద్రుడు నరకాసురుని దుండగములను శ్రీకృష్ణునితో జెప్పుకొనెను. శ్రీకృష్ణుడు నరకుని దుర్గమును పడగొట్టి, అతని మిత్రుడగు పంచశిరుని మురాసురుని సంహరించి, పిమ్మట నరకునే తన చక్రమున కెర గావించెను.

మరణించునప్పుడు నరకాసురునకు స్వకీయదుర్ణయములవలని పశ్చాత్తాపము కలిగె నట. అతని డెందమున విశ్వప్రేమ నిండి పొంగె నట. 'నా బాధ తొలగుట విశ్వమున కెంత నిర్వృతికరము!' అని అత డనుకొనె నట. అదియును గాక భగవంతునిచేత నతడు మరణించుటచే, అతడు మోక్షార్హుడైన యోగి యయ్యెను. అతడు తన చరమప్రార్థనగా ఇట్లు వేడుకొనె నట — "లోకులకు నావలని బాధ తొలగిన యీ దినము భూలోకమున సదా స్మరింపబడుచుండవలెను, పుడమిజను లీనాడు మహానందముతో గొప్ప పండుగు చేసికొనవలెను".

ఆశ్వయుజ(తులా)మాస కృష్ణపక్ష చతుర్దశియే ఆ పండుగుదినము.

ఈ కథనుగూర్చి వేర్వేఱు వక్కాణములు కలవు. అందొక వక్కాణము — నరకుని జనని యైన భూదేవియే అతనిమృతికి విలపించుచు అతడు హతుడైన చోటికి వచ్చెను. ఆమె అతనికే కాక సర్వచరాచరములకును గూడ జనని కదా. కాబట్టి ఆ ఒక్కకంటకుని పీడ నుండి విముక్తమైన అశేషజగమును గాంచి, తన పుత్రశోకమును మఱచి — 'ఈ దిన మిక మీద పండుగుగా పుడమిజనులు కొనియాడ వలె' నని ఆమె కోరినదట.

మఱియొకవక్కాణ మిట్లున్నది — నరకాసురుడు తన తల్లిచేతనే కాని మఱొకరిచేత చావకుండునట్లు బ్రహ్మ వర మిచ్చియుండెను. కావుననే శ్రీకృష్ణు డతనితో పోరాడుటకు బోయినప్పుడు సత్యభామను తనతో పిల్చుకొని పోయెను. లక్ష్మి రుక్మిణిగ అవతరించినట్లు భూదేవి సత్యభామగ అవతరించెను. సత్యభామచే నరకాసురుడు హతు డాయెను.

యావద్భారతీయులకును పండుగు అని చెప్ప దగినది దీపావళి తప్ప వే ఱొకటి లేదు. 'ఓణము' అను పండుగ నైరృత (మలయాళ) భాగమునకు మాత్రమే పరిమితము. హోళి పండుగు ఉత్తరభారతమునకు మాత్రమే పరిమితము. మఱి దీపావళి యన్ననో హిమాలయమునుండి కన్యాకుమారిఅగ్రమువఱకును గల దేశములో క్రైస్తవేతరులును మహమ్మదీయేతరులును కాని భారతీయుల కందఱికిని పండుగై ఉన్నది. ఉత్తరభారతమున దీపావళి 'దీపాలపండుగు'. అట్లైననే ఆ పేరు యథార్థాక్షర మగును. భవనములలో నూర్లకొలది దీపములు వెలుగును.

కాశిలో గంగానదిమెట్లు మహోజ్జ్వలదీపపరంపరలచే అలంకృతములై యుండును. వేలకొలది దీపములు నదిపై తేలుచుండును. పైగా ఉత్తరభారతమున ఇది మూడుదినాల పండుగగా గొనియాడబడుచున్నది. దీపావళికి ముందు దినము వారికి మహాబలిపూజాదినము. దీపావళికి మఱుదినము వారికి కుబేరపూజ.

దక్షిణభారతదేశమున పిన్నలయు పెద్దలయు ఉత్కటానందములకు చిహ్నముగా రాత్రియంతయు టపాసుల పటపటలును వెలుగులును నిండియుండుటయు భీత్యంధకారాల పాఱద్రోలుటయు అను ఆచారము స్థిరపడియున్నది. నరకచతుర్దశి వేగుజామున అందఱును అభ్యంజనస్నానము చేయవలయు నని శాస్త్రమే చెప్పుచున్నది. నూనెలో లక్ష్మియు నీట గంగయు అప్పుడు వెలసియుందు రట. నూతనవస్త్రాలంకరణముల దాల్చుటయు కానుకలిచ్చుటయుగూడ మగువలకును మహిళలకును విహితమై యున్నది. బంధుమిత్రుల పరస్పరాభినందనసందేశము లీ పండుగ నా డొక విశేషము. అల్లుండ్రకు సంతుష్టికూర్ప అత్తమామలు అత్యానందముతో ప్రయత్నింతురు. వివిధమధురభక్షణములు బాలుర కత్యంతప్రీతికరములుగ నుండును. గొప్పవిందు ఈ ఉత్సవ ప్రధానాంగము. క్రైస్తవులకు క్రిస్మసు ఎట్టిదో మనకు దీపావళి అట్టిది అన వచ్చును. జో దివ్యశిశుజననము క్రిస్మసు పండుగులోని హృదయము. తమఃప్రకృతియగు నరకుని విలయము దీపావళిపండుగులోని హృదయము.

తనమహిమ తనకుఁదెలిసినఁ దనయందే తోఁచి యణఁగుఁ దత్త్వములెల్లన్.

భారతీయ దర్శన గ్రంథములు

శ్రీయుతులు పాటీలు తిమ్మారెడ్డి, ఎం. ఏ.
బోయనపల్లి రామారావు, బి.ఏ., గారలు

(గతసంచిక తరువాయి)

యోగము

మహర్షి పతంజలికృతమగు యోగదర్శనము సేశ్వరసాంఖ్యదర్శనమే. సాంఖ్యవిచారముతో యోగదర్శనము భేదింపదు. ఇరువదియైదు సాంఖ్యతత్త్వములను యోగముకూడ మన్నించును. ఇవిగాక పురుషవిశేషుడగు భగవానుని ఇరువదియారవతత్త్వముగా స్వీకరించును. యోగదర్శనము క్లేశనాశమునకొరకు వ్యావహారిక సాధనమార్గము నిచ్చుట కేర్పడినది.

అవిద్య, అస్మిత, రాగము, ద్వేషము, అభినివేశము – ఇవి జీవుని పంచక్లేశములు. వీనిచే నిత్యముక్తుడు, కర్మవిపాక ఆశయసంపర్కశూన్యుడు, అద్వితీయుడు, జ్ఞానరూపు డగువాడీశ్వరుడు. ఈప్రపంచము హేయము. దుఃఖమయము. చిత్తవృత్తులు కారణముగా ప్రపంచమున కర్మబంధన మేర్పడినది. చిత్తవృత్తుల నిరోధించుటచే క్లేశములు నశించి జీవాత్మ పరమాత్మల సంయోగము సంభవించును. యమ, నియమ, ఆసన, ప్రాణాయామ, ప్రత్యాహార, ధారణా, ధ్యాన, సమాధులు ఈ చిత్తవృత్తి నిరోధరూపములగు యోగాష్టాంగములు.

పూర్వమీమాంస

సాంఖ్యతత్త్వమే ఉత్తరమీమాంసయందు పురోగమించినది. కాని సాంఖ్య, యోగ, ఉత్తరమీమాంసలు మూడును తత్త్వజ్ఞానమునకై పుణ్యకర్మోదయము నావశ్యక మనెను. కావున కర్మవిచారమునకై పూర్వమీమాంసాదర్శనమును జైమినిమహర్షి నిర్మించెను. ఉత్తమకర్మాధికారికే యోగము. కామనాహీనుడగు ముముక్షువు వైరాగ్యసాధనల యభ్యాసముచే సమాధిలాభమును పొంది ముక్తుడగును. కాని విరక్తుడు కానివానికటు రుచి కలుగదు. అతనికి భోగములే కావలయును. అట్టివానికై పూర్వమీమాంస కర్మసిద్ధాంతమును ప్రతిపాదించెను. ఈపూర్వమీమాంసయే లోకమున మీమాంసాదర్శన మనబడును. ఉత్తరమీమాంస వేదాంతదర్శన మనుపేర ప్రసిద్ధి వడసినది.

వేదములు నిత్యములు ఆమంత్రములే దేవతలు. విధి, అర్థవాదము, మంత్రము, స్మృతి, నామధేయము – ఇవి యైదు వేదాంగములు. శబ్దము నిత్యము. శబ్దములం దీ యైదంగము లభివ్యక్తమగును. వేదాదులగు సేగ్రంథతాత్పర్యము గ్రహించుటకైనను గ్రంథోపక్రమము, ఉపసంహారము, అభ్యాసము, అపూర్వత, ఫలము, అర్థవాదము, ఉపపత్తి – అను నేడు విషయములపై ధ్యానముంచుట ఆవశ్యకము. ప్రతివాక్యము ఏదో యొక వ్యాపారమును, కర్మను బోధించును. దాని కేదో ఫలముండక తీరదు. కర్మలు స్వయముగా ఫలోత్పాదన సమర్థములు.

ఉత్తరమీమాంస

వ్యాసకృతమగు దీనిని వేదాంతదర్శన మందురు. బ్రహ్మజిజ్ఞాసకై ఇది ప్రవర్తిల్లినది. బ్రహ్మలక్షణము – ''జన్మాద్యస్యయతః'' దేనిచే సృష్టిస్థితిప్రళయములు సంభవించెనో అది బ్రహ్మ'' మని చెప్పబడినది. గ్రంథమంతయు దీనికి వ్యాఖ్యానము. వ్యాసభగవానుని యీ యుత్తరమీమాంసను (బ్రహ్మసూత్రములు) స్వీకరించి విభిన్నాచార్యులు తమతమదృష్టికోణములచే వ్యాఖ్యలు భాష్యములు రచించిరి. సంప్రదాయప్రతిష్ఠ ఆభాష్యములపై నాధారపడియున్నది. బ్రహ్మసూత్రములు (న్యాయప్రస్థానము) ఏకాదశోపనిషత్తులు (శ్రుతిప్రస్థానము) గీత (స్మృతిప్రస్థానము)– ఇవిమూడును ప్రస్థానత్రయ మను పేర ప్రఖ్యాతి నొందినవి. వీని యన్నింటిపై భాష్యములు రచించుటచే మొదట విభిన్నసంప్రదాయములు విలసిల్లినవి. నేటివలె పూర్వము భారతదేశమున కల్పిత సంప్రదాయములు లేవు.

కర్మమీమాంస

ఈపూర్వమీమాంసకాక కర్మ ప్రతిపాదకమగు భరద్వాజకృతమగు కర్మమీమాంసాదర్శనమును భారతధర్మమహామండలివారు ప్రచురించి రట. ఇది యెంతయు నుపాదేయమగు గ్రంథ మని తెలియుచున్నది. ప్రాచీనులు దీని నేల పూర్వము గణింపలేదో తెలియదు. దీనిని సైతము స్వీకరించినచో వైదికదర్శనముల సంఖ్య యే డగును.

అద్వైతవాదము

దృశ్యజగత్తు కేవలము ప్రతీతిమాత్రము. ఒకే నిర్గుణ నిరాకార నిర్వికార చేతనతత్త్వము కలదు. దృశ్యజగతి దానికన్న భిన్నముకాదు. అది యా బ్రహ్మసత్తయందే అధ్యస్తము. సమస్తదృశ్యములు పరిణామశీలములు, అనిత్యములు అన్నింటికి ద్రష్ట యొక్కడే. జ్ఞేయము కూడ జ్ఞాతయొక్క సోపాధికరూపమే. నామరూపము లివి మనోవృత్తులు. నామరూపముల కతిరిక్తమగు జగత్తు లేదు. మాయచే నామరూపప్రతీతి యేర్పడును. మాయ అనిర్వచనీయము, కాని యనాదియయ్యును జ్ఞానముచే నంతమొందింపజాలు కతన దానికి 'సత్త' లేదు. ఏకైకబ్రహ్మమే సత్యము. అందు సజాతీయ విజాతీయసగత – ఇక మఱెట్టి భేదమును లేదు.

శంకరభగవత్పాదులు రజ్జువునందు సర్పమువలె మిథ్యయందు జగము ప్రతీతమగుచున్నదనిరి. అద్వైతవాదమున దృష్టి – సృష్టి వాదము, అజాతవాదమువంటి కొన్ని ప్రక్రియాభేదములు కలవు. జగత్ప్రతీతిని స్వీకరించియే యీసిద్ధాంతము లేర్పడినవి. బ్రహ్మయొక్క అద్వైతస్థితిని జగత్తుయొక్క మిథ్యాత్వమును ఎల్ల రంగీకరింతురు. కావున ప్రక్రియలు భిన్నమైనంతమాత్రమున మూలతత్త్వమున భేద మేర్పడదు.

జగత్తు ప్రతీతిమాత్రము, మిథ్య, అధ్యాసము లేదా వివర్తము – అని పూర్వమే చెప్పబడినది. శంకరభగవానులు వ్యావహారిక పారమార్థికము లను రెండువిధములగు సత్యములు ప్రతిపాదించిరి. వారు 'ఈశ్వరానుగ్రహా దేవ పుమా నద్వైతవాసనః' అని యీశ్వరీయ కృప నపేక్షిత మని పేర్కొని ఉపాసనాభక్త్యాచారములకు ప్రాధాన్య మిచ్చిరి. జగత్తు ప్రతీతిమాత్రము, కల్పితము. పైగా సమష్టి సంచాలకకల్పితము. జీవునికల్పన అందు

'అహం, మమ' అనునవియే. కావున అహంకారమమత్వత్యాగము మనవశములోనిదే. సమష్టిలయము సమష్టికర్త్రయధీనమునం దుండును. ధనమోహము లేనివానికి నోట్లు కాగితపుముక్కలయినట్లుగా, ఎప్పుడు పారమార్థికసత్యము దేనిప్రతీతి లేని ఆత్మ సాక్షాత్కరించునో అపుడు వ్యావహారికసత్యము దానిని బంధింపజాలదు.

బౌద్ధధర్మము వజ్రయానస్థాయికి దిగివచ్చినది. వామతంత్రసాధనలుకూడ అనాచారములుగ మార్పు సెందినవి. తర్కము దర్శనమును జడవాదిగావించెను. ఇట్టి వాతావరణమున శంకరభగవత్పాదులు ప్రాదుర్భవించిరి. జడమును సత్యముగా స్వీకరించుట వైభాషికబౌద్ధదర్శనమున కాధారము. శంకరభగవానులు దానికి ప్రతిక్రియ నుత్థితముసేసిరి. జడదృశ్య జగతి కేవలప్రతీతిమాత్రము. మధ్యమాచారముతో నీమతము కలియుచున్నది. బౌద్ధదర్శనమునకన్న శంకరదర్శనమునకు భేదమే మన నిందు శ్రుతిశాస్త్ర ఆస్తికత్వప్రాధాన్యముతోపాటు ఆచారమునకంటె జ్ఞానమున కెక్కువ ప్రాధాన్య మీయబడినది. నాడు వామాచార కాపాలికాచారప్రభృతులగు నుచ్ఛృంఖలతలు ఆచార మనుపేర బ్రమకుచుండెను. తన్నిషేధ మావశ్యకమై యుండెను. నాడు మానవుని పతనమునుండి నిలిపి యున్నతస్థాయికి తెచ్చినది అద్వైతవాదము.

విశిష్టాద్వైతవాదము

అద్వైతవాదము సాధనచతుష్టయ, శ్రవణ మనననిధిధ్యాసనాదులచే నపరోక్షానుభూతి ప్రతిపాదనను స్వీకరించి ప్రవర్తిల్లినది. కాని మానవప్రకృతి అధోగమనశీలము గలది. ఆచారమునకంటె జ్ఞానమున కాధిక్య మిచ్చు ప్రతిపాదనము బౌద్ధికజ్ఞానమునకు ప్రాధాన్య మిచ్చెను. ఆచారములు నశించెను. ఇంద్రియ విషయసేవనము వ్యవహారమాత్రముగ భావింపబడి బుద్ధి కాధిక్యము వచ్చెను. అద్వైతబోధ మనుభూతిదశ నతిక్రమించి యన్యవిద్యలవలె మేధావిషయికజ్ఞాన మయ్యెను. జీవుడు నిత్యముక్తశుద్ధబ్రహ్మము. అతని నాచారములు బాధింపవు. విషయాదిభోగాదులు వ్యవహారములు, కల్పితములు, ప్రతీతిమాత్రములు. కావున సదాచారోపాసనాదు లన్నియు నజ్ఞానము లయ్యెను. ఒకరు మూలతత్త్వమును జడమనుటయు రెండవవారు చేతనమనుటయేతప్ప, దేహాత్మవాదులగు నాస్తికులకును ఈ అద్వైతవేదాంతులకును భేదములేని పరిస్థితియేర్పడెను.

ఎంతవఱకు వ్యవహారవ్యావహారికసత్యములు అపేక్షితములో, ఎంతదాక వాని ప్రతీతికలదో, అంతవఱకు, మనమేకల్పనవానిని సృజించెనో దానియధికారక్షేత్రమునం దున్నాము. ఈభోగములు మనకల్పనలైనచో వానిప్రాప్తికి మనము యత్నింప నవసరము లేదు. కల్పనచేతనే మనము వానిని సృష్టించుకొందుము. దేని కల్పనాక్షేత్రమున మనమువ్యవహారము నడుపుచున్నామో అది మనకుశాస్త (శాసించునది). తత్కృపచే మన మాక్షేత్రమునుండి బయటపడగలము. తత్ క్షేత్రమున నివసించి తన్నియమభంగ మొనర్చినచో దండనము లభించి తీరును. ఈ సత్యస్థాపనకై రామానుజదేశికులు విశిష్టాద్వైతమును ప్రవర్తిల్లజేసిరి.

చిదచిద్విశిష్టసమగ్రతత్త్వమే బ్రహ్మము. దానిచేతనాంశముచే చిత్తు (జీవుడు) అచిదంశముచే జడము (ప్రకృతి) సంభవించెను. బ్రహ్మము జగత్తునకు నిమిత్తఉపాదానకారణము. జీవుడు

బ్రహ్మముయొక్క అంశమే. నారాయణభగవానుడే ఈసమస్తజడచేతనముల కధినేత. అతడు నిఖిలగుణగణైకధాముడు, నిత్యవైకుంఠవిహారి. అతనికి శరణాగతుడగుటచేతనే జీవికి ముక్తికలదు. ప్రపత్తి(శరణాగతి)యే ముక్తికి సర్వోత్తమసాధనము. జీవుడు జ్ఞాత. జ్ఞానము జీవునిధర్మము. జీవేశ్వరులు నిత్యభిన్నులు. యథావస్థితవ్యవహారానుగుణజ్ఞానమే ప్రేమ. నిర్వికల్పసవికల్పము లను ద్వివిధజ్ఞానములును విశేషతాయుక్తతత్త్వమునందే యుండును. ఆత్మ, మనస్సు, ఇంద్రియములు, విషయసంయోగము—ఇవి జ్ఞానహేతువులు. కర్మసంబంధిజ్ఞానసంపన్నుడే బ్రహ్మజిజ్ఞాస కధికారి.

ఎఱుగదగిన దగుటచే బ్రహ్మము సగుణము, సవిశేషము. జగత్తు బ్రహ్మపరిణామము. ఉపాసనచే అజ్ఞాననివృత్తియే జీవునిప్రయోజనము. బ్రహ్మమగు శ్రీమన్నారాయణుడు నిజయోగమాయాశక్తిచే సమన్వితుడై కర్మఫలదాత, సర్వనియంత, సర్వాంతర్యామి, సృష్టిస్థితిసంహారకారణుడు నగుచున్నాడు. అతడు కర్మప్రేరితుడై యవతరింపడు, స్వేచ్ఛగ నవతరించును. అతడు నిర్వికారి. జీవుడు చేతనుడు, అణురూపుడు, బ్రహ్మయొక్క దేహము, జీవబ్రహ్మలయందు స్వగతభేదము కలదు. జీవపరబ్రహ్మలు చేతనులు, స్వయంప్రకాశులు, జ్ఞానాశ్రయులు, నిత్యులు, దేహాదికభిన్నులు. జీవుడు కర్త, భోక్త, బ్రహ్మశరీరము, దాసుడు. జీవునకు పరబ్రహ్మకంటె నెప్పుడును అభిన్నత కలుగదు. అప్రాకృతచిన్మయశరీరముచే వైకుంఠధామనివాసప్రాప్తియే ముక్తి. ఈ ముక్తి పరబ్రహ్మకృపవలన ఆతని ప్రపత్తివలననే ప్రాప్యము.

విశిష్టాద్వైతము శరణాగతి - ప్రపత్తిమార్గము. ఆరాధ్యున కనుకూలములను సంకల్పించుటయు ప్రతికూలములను త్యజించుటయు ప్రపత్తిస్వరూపము. భగవదాదేశము శాస్త్రమే కావున శాస్త్రవిరుద్ధసర్వధర్మత్యాగము, శాస్త్రాచారస్వీకారము దాని కర్థము. నియమాచారము లత్యున్నతములే. కాని నియమమురుపయోగము, హ్రాసోన్ముఖత్వము మానవనైజమగుటచే నిది యాచార్యమతము కాక యాచారుల మత మయ్యెను. ప్రపత్తి - శరణాగతి యందలి ముఖ్యాంశమగు భావము గౌణమై క్రియప్రాధాన్యము వహించెను. శాస్త్రముయొక్క బాహ్యాచారవిడంబనలు తమహద్దు నతిక్రమించెను. భావ ముపేక్షింపబడెను. తత్ఫలితముగా ముఖ్యలక్ష్యమగు ఉపాసన పెక్కు అర్థరహితక్రియాకలాపములచే త్రాసి రాజయ్యెను. ఈ స్థితియందు శేషవైష్ణవమతములు వర్ధిల్లెను.

ద్వైతవాదము

మధ్వాచార్యప్రోక్తమగు ద్వైతవాదము పూర్ణప్రజ్ఞదర్శన మనబడును. ఈ మతసారాంశము — జీవుడు, బ్రహ్మము. ఇవి రెండును నిత్యపార్థక్యమగు నస్తిత్వము కలవి. జీవు డణుస్వరూపుడు, దాసుడు. పరబ్రహ్మ సగుణుడు, సవిశేషుడు, స్వతంత్రుడు. సాలోక్యాదిముక్తులం దేదో యొకటి పొందుట జీవునిపరమార్థము. జీవబ్రహ్మలనడుమ సామ్యబోధ భ్రమమే కాదు, అపరాధముకూడ. దృశ్యజగత్తు సత్యాభిన్నము. వికారియు పరివర్తనశీలము నయ్యును జగత్తు మిథ్య కాదు. ఏలయన నసత్య మెప్పుడు నెఱుగబడదు. జ్ఞాతజ్ఞేయముల యధీనమున జ్ఞాన ముండును. జ్ఞాన

చింతనముకన్న నితరమగు స్థితి లేదు కావున జ్ఞానము సదా సవికల్పమే. జ్ఞాన మాపేక్షికము, జ్ఞానమే జ్ఞేయప్రతిపాదకము, ప్రధాన ప్రమాణము. బ్రహ్మము శాస్త్రైకగమ్యము. పూర్ణతఃవాగ్విషయము కాదు. భావవస్తు, గుణ, క్రియా, జాతి, విశేషత్వ, విశిష్ట, అంశీ, శక్తి, సాదృశ్య, అభావములు – దశపదార్థములు. భావవస్తువు చేతనాచేతనము లని ద్వివిధము. బ్రహ్మము, పరమతత్త్వము ఆ విష్ణు భగవానుడు. భక్తి, త్యాగము, ధ్యానము—ఇవి జీవుని ముక్తికి సాధనములు.

ద్వైతాద్వైతవాదము

నింబార్కాచార్యులవారు ద్వైతాద్వైతములను సమన్వయించి లోకమునకు ప్రసాదించిరి — జగత్తు బ్రహ్మపరిణామము. బ్రహ్మమున పరిణామ మేర్పడియు నది వికృతి కాదు. అది సర్వశక్తిమంతము. దాని సగుణభావము ముఖ్యము. జీవజగత్తులు రెండును బ్రహ్మపరిణామములు. ఇవి బ్రహ్మమునుండి పృథగ్భావము కల వయ్యును అపృథక్కులును అగుచున్నవి. జగదతీతరూపమున బ్రహ్మము నిర్గుణము. బ్రహ్మము జగత్తునకు నిమిత్తోపాదానకారణము. జీవుడు బ్రహ్మాంశము, తద్భిన్నుడును, అభిన్నుడును. జీవుడణుస్వరూపుడు. ముక్తుడు తనకు జగత్తునకు బ్రహ్మాభిన్నత్వ మనుభవించును. కేవల ముపాసనయే ముక్తికి సాధనము.

శుద్ధాద్వైతవాదము

వల్లభాచార్యులవారు జగత్తుయొక్క మిథ్యాత్వమును ఖండించి ఉపాసనను ప్రతిష్ఠించిరి. శ్రీకృష్ణుడే బ్రహ్మము. ఆతడు నిర్గుణుడు, నిర్విశేషుడు, కర్త, భోక్త, గుణాతీతుడు, సమస్తవిరుద్ధధర్మాశ్రయుడు, జగత్తు సత్యము. అందు పదార్థము లావిర్భవించి తిరోభవించును. జీవుడు శుద్ధుడు, అణుస్వరూపుడు, బ్రహ్మప్రేమయే జీవున కుత్తమ మార్గము. శ్రీకృష్ణునియందు పతిభావప్రాప్తి దీనికి చరమసీమ. ఇది భగవదనుగ్రహము చేతనే సాధ్యము. బ్రహ్మవివేచనము శాస్త్రమువలననే సంభవము.

అచింత్యభేదాభేదవాదము

శ్రీకృష్ణుడు సత్యము అని గ్రహించుటయే జీవునకు చాలును. చైతన్యుని ఈ భావమునకు గోస్వామిపాదులవారు అచింత్యభేదాభేదరూప మిచ్చిరి. గీతకు, ఉపనిషత్తులకు, బ్రహ్మసూత్రములకు భాగవతమే భాష్యము. ప్రస్థానత్రయీ భాష్యముల నుల్లంఘించి భాగవతమునే భాష్యముగా గ్రహించి యీ వాదము పరిపుష్టమయ్యెను. తరువాత కొన్నినాళ్ళకు బ్రహ్మసూత్రములపై భాష్యము రచింపబడెను.

ఈశ్వర, జీవ, ప్రకృతి, కాల, కర్మములు పంచతత్త్వములు. శాస్త్రములు వాచకములు, భగవంతుడు వాచ్యుడు, శాస్త్రములచేతనే భగవజ్జ్ఞానము సంభవము. సగుణవిశేష శ్రీకృష్ణుడే బ్రహ్మతత్త్వము. అతడు స్వతంత్రుడు, సర్వజ్ఞత్వాదిసకలగుణసనాథుడు, జీవులకు భోగమోక్షప్రదాత, ప్రాకృతగుణము లతనియందు లేనికతన నిర్గుణుడు. అతనియందు కల వన్నియు నప్రాకృతగుణములు. సంవిత్, సంధిని, హ్లాదిని — ఇవి మూడును సచ్చిదానందస్వరూపుడగు శ్రీకృష్ణుని శక్తులు. జగత్తు బ్రహ్మపరిణామము. ఇది సత్తయ్యు ననిత్యము. ప్రకృతి బ్రహ్మశక్తి, త్రిగుణాత్మకము, నిత్యము.

కర్మలు, జడములు. అవి భగవచ్ఛక్తిరూప ములు. జీవు డణువు, బ్రహ్మభోగ్యుడు, ప్రేమచే శ్రీకృష్ణసాన్నిధ్యము పొందుటయే జీవునకు ముక్తి.

అద్వైతవాదాతిరిక్తములగు సమస్తవైష్ణవ దర్శనములు ఉపాసనాసిద్ధికొఱకై యేర్పడినవి. కావున వీనియందు జగత్తు సత్యత పరబ్రహ్మ సవిశేషరూపము ప్రతిపాదితమయ్యెను. ప్రస్థాన త్రయమునకే యి వన్నియు భాష్యములు. కావున భాష్యరూపము లగుటచే వీనిలో మూల సిద్ధాంతమున మార్పు ఉండదు. ఆచార్య వర్యులు సాధనపుష్టికై ఆదర్శనములను విస్త రించిరి. అద్వైతవాదము జ్ఞానయోగపుష్టికి, వైష్ణవదర్శనము లుపాసనాపుష్టికి ప్రభవించినవి. ఇందు ప్రతిసంప్రదాయమును అనాదినుండియు నిజపరంపరను పేర్కొనును. ఆద్యాచార్యు లనగా తన్మతపరకముగ ప్రస్థానత్రయిపై భాష్యములు నిర్మించిన మహాపురుషు లని యర్థము. వారుగాని వారియనుయాయులుగాని వారే సిద్ధాంతమును సృష్టించిన ట్లొప్పుకొనరు. సత్యము నానారూపముల నుండదు. కాని నిజ వాణిచే దానిని వివరించునపుడు, దృష్టికోణము ననుసరించియు, వాణీభేదము ననుసరించియు నానారూపములు ప్రతీత మగును. అచింత్య రూపయగు మాయాశక్తియు, అవాఙ్మానస గోచరమగు పరమతత్త్వము సర్వమాన్యములు. అధికారిభేదము ననుసరించి వీని యుపలబ్ధి, వీని యనుభూతిమార్గములు భిన్నభిన్నములు. ఎట్టి యధికారికై ప్రతిపాదితమగునో ఆతనిదృష్టి కోణమున తత్త్వవ్యక్తీకరణము జరుగును. అధికారభేదము ననుసరించి యేర్పడిన పురాణ ములందు పరతత్త్వ మొకచో శివు డనియు, నొకచో శక్తి యనియు, నొకచో విష్ణు వనియు చెప్పబడినట్లే ఈ యాచార్యుల సిద్ధాంతము లందు భేదములుకూడ అధికారపుష్టికై యేర్ప డినవే. వాస్తవముగ అం దెట్టిభేదమును లేదు.

శైవదర్శనములు

నిర్విశేషబ్రహ్మప్రతిపాదకదర్శనములను విడిచి సవిశేషబ్రహ్మప్రతిపాదకములను స్వీక రించినచో నందు శైవ, వైష్ణవము లని రెండు ముఖ్యభేదములు కలవు. ఇవికాక సౌర, శాక్త, గాణాపత్యము లను మూడు గౌణభేదములు కలవు. ఇందు వైష్ణవదర్శనము లుచ్చరింపబడి నవి. వైష్ణవదర్శనములు అద్వైతవాదము వేద ములను పరమప్రమాణముగ స్వీకరించెను. ఉపాసనకొఱకు నిగమము (వేదాదిశాస్త్రములు) తోపాటు ఆగమ (తంత్రములు) దక్షిణాచార ములుకూడ సర్వత్ర స్వీకృతమైనను శ్రుతియే పరమప్రమాణముగ నుండెను. శైవదర్శన ములు ఆగమమును నిగమముతో సమాన స్థాయిగా గుర్తించి పరమప్రామాణ్య మిచ్చి ప్రవర్తిల్లెను. ఉపాసనాక్షేత్రమున నవి యాగ మమువైపే మొగ్గు చూపును. అందు నిగమ ములు గౌణములు. ఆగమోక్తదక్షిణాచార ములతోపాటు వామాచారములకు సైత మందు స్థానము కలదు.

పాశుపతము

పతి, పశువు, పాశము—ఈమూడును నిత్య పదార్థములు. పతి పరమేశ్వరుడు. అతడు కర్మాదిసాపేక్షకర్త. జీవు (పశు) న కాతడే ఫలము నిచ్చును. అతడు శరీరి, జగత్కార ణుడు. ఈశాన, తత్పురుష, అఘోర, వామ దేవ, సద్యోజాతమంత్రములు క్రమముగా నతని శిరోముఖహృదయగుహ్యచరణములు.

అతడు మంత్రమూర్తి. పతిరూపములీ యైదింట నీశానరూపమే క్షేత్రజ్ఞము, భోక్త. తత్పురుషము ప్రకృతిరూపము. అఘోరము ధర్మాద్యష్టాంగయుక్తమగు బుద్ధి. వామదేవ మహంకారము, సద్యోజాతము, మనస్తత్త్వము.

జీవుడే పశువు, అత డపరిచ్ఛిన్నుడు, దుర్జ్ఞేయుడు, కర్త. మల, కర్మ, మాయా, రోధశక్తులు నాల్గును పాశములు. అపవిత్రత మలపాశము. ఇందు బద్ధుడగు జీవుడు విజ్ఞానాకలుడనబడును. అసమాప్తకలుషుడగు జీవుడు సాధనచే మంత్రేశ్వరపదమును పడయును. కలుషమాప్తిచే నతడు విద్యేశ్వరపదమును గాంచును. ధర్మాధర్మములు రెండును కర్మపాశములు. ఈ పాశముల చేతను మలపాశముచేతను బద్ధుడగు జీవుడు ప్రళయాకలు డనబడును. ఈ జీవుడు పాశద్వయపక్వతచే ముక్తు డగును. సర్వపాశబద్ధుడగు జీవుని జీవసకలు డందురు. ప్రళయకాలమున దేనిచే సర్వకర్మములు నిహత మగునో, సృష్టిసమయమున దేనిచే నుద్భవించునో ఆ మాయ పురుషగతి నడ్డగించు కర్మరోధశక్తి యనబడును. ప్రళయాకలజీవులందు అపక్వపాశద్వయజీవులు పుర్యష్టకదేహధారులై నానాయోనులందు జన్మింతురు. పుర్యష్టకదేహమున అంతఃకరణచతుష్టయము, పంచభూతములు, పంచభూతాత్మలు (తన్మాత్రలు), దశేంద్రియములు, శబ్దాదిపంచవిషయములు, కాలము, నియతి, విద్య, రాగము, ప్రకృతి, గుణము, భోగసాధనకళ యను ముప్పదియాఱు తత్త్వము లుండును.

ప్ర జ్ఞ

కాశ్మీరమున అభినవగుప్తాచార్యులవారు ప్రతిష్ఠించిన శైవదర్శనమును ప్రత్యభిజ్ఞదర్శనమందురు. ప్రతిజీవి మహేశ్వరాభిముఖ్యముచే జ్ఞానమే ప్రత్యభిజ్ఞ. పరాసిద్ధి (ముక్తి) అపరాసిద్ధి (అభ్యుదయము)—ఇవి దేవలోకప్రాప్త్యాది బాహ్యక్లేశములు ఆంతరిక క్లేశములు లేకున్నను పరమేశ్వరత్వప్రాప్తిచే సిద్ధించును. పరమేశ్వరదాంపత్యము సంపత్తియొక్క పరాకాష్ఠ. ఈశ్వరుడు స్వభావముచేతనే నిత్యసిద్ధుడైనను, ఆ యీశ్వరరూపమున మాయావశము, ఆంశికము నగు అప్రకాశమానత్వమే జీవత్వము. సంపూర్ణశాస్త్రసాహాయ్యముచే నీశ్వరునిపూర్ణశక్తి నెఱుగవచ్చును. పూర్ణశక్తియగు పరమాత్మ ఆత్మసమ్ముఖమున ప్రత్యక్షమైనపుడు ఆతనిశక్తి ప్రతిసంధానముచే జ్ఞానము కలుగును. ఆ జ్ఞానముచే తనకు నీశ్వరునకు అభేదబోధ యేర్పడును.

ఈశ్వరుడు నిర్వికల్పుడు, నిర్వికారుడు. కాని అతనియందు శక్తిస్పందనము కలదు. నిస్తరంగపరమాత్ముని నిర్వికల్పసర్వతోముఖవృత్తియే స్పందనము. బ్రహ్మమందు జ్ఞానము, క్రియ కలవు. చిద్రూపత్వ, అనవిచ్ఛిన్నవిమర్శత్వ, అన్యోన్యముఖత్వ, ఆనందఘనైకత్వములే మహేశ్వరత్వము. ఆ మహేశ్వరుడు భావాత్మ, సమస్తపదార్థస్వరూపుడు. ఆతనియిచ్ఛ ననుసరించి జగత్సృష్టి సాగుచున్నది.

(సశేషము)

'కోటివగ విద్యలెల్లను కూటికిఁగా కాత్మవిద్యకును సరి యగునే
బూటకము లనక కుజనులు పాటింపరు శివ ముకుంద పరమానందా!'' -పరమానందయోగి.

ఆస్తిక్యం

శ్రీ పున్నావజ్ఝల సీతారామబ్రహ్మంగారు

ఏకేశ్వరోపాసన

సువర్ణతత్వం క్షుణ్ణంగా తెలిసినవానికి బంగారంతో చేసిన ప్రతివస్తువుసంగతి తెలుస్తుంది. అలాగే భగవంతుని తెలుసుకున్న వానికి సృష్టిలోని ప్రతివస్తువు ఆంతర్యం తెలుస్తుంది; జీవితరహస్యం బోధపడుతుంది. భగవంతునితో సంయోగం పొందిన వానికి సర్వమూ వశమవుతుంది; సమస్త ఆశయాలు సంపూర్ణంగా సఫల మవుతవి. కనుక భగవంతుడున్నాడన్న విశ్వాసం గల వారికి అతనిని పొందడంకంటె కర్తవ్యం మఱిలేదు. ఆకర్తవ్య చింత విశ్వాసంనుంచి ఉద్భవించేదే, విశ్వాసం చేత ప్రేరేపించబడేదే, విశ్వాసాన్ని సర్వదా అంటిపెట్టుకొనిఉండేదే. అట్టి కర్తవ్యచింతను జ్వలింపజేసే విశ్వాసమే విశ్వాసం. అట్టికర్తవ్య చింతను రగుల్కొల్పని విశ్వాసం. విశ్వాసం కాదు. అది అభిప్రాయం లేదా, అభిమానం. ఏమైనా, అది దుర్బలమైనది గనుక నిరుపయోగం.

ఆస్తికుల మనుకునే వారిలో అనేకమందికి గల విశ్వాసం దేవునియందు కాదు, దేవుడున్నాడనే అభిప్రాయమందు. దేవుడున్నాడన్న అభిప్రాయమే మంచి దన్న నమ్మకమది. మన చుట్టూ ఉన్న సంఘంలో అనేకమంది దేవుడున్నాడంటున్నారు. కనుక ఉన్నాడంటారు. దేవుడున్నాడని బిగ్గరగా పదే పదే చెబుతుంటే గౌరవం కలుగుతుం దని దేవుడు కలడని అంగీకరిస్తారు మఱికొందఱు. దేవుడు లేడంటే తమకు గౌరవం కలుగదేమో నని ఆస్తికుల మని చెబుతారు ఇంకా కొందఱు. పరంపరాగత మైన ఆచారప్రభావమే దేవుడున్నాడన్న కొందఱి నమ్మకానికి కారణం. లేడనుకొనడం కంటె ఉన్నాడను కొనడమే ఎందుకయినా మంచి దనే వారు కూడా ఉన్నారు. అవసరం కలిగినప్పుడు — తాత్కాలికంగా — దేవునియందు నమ్మకం పెట్టుకుంటారు కొందఱు — ఒడంబడిక కుదుర్చుకున్నట్టు. ఇటువంటి కారణాలవల్ల ప్రారంభమైన నమ్మకం కొందఱిలో తరువాత నిశ్చలము, సార్థకము అయిన ఆస్తిక్యం కలుగడానికి సహాయపడితే పడవచ్చుగాక. కాని ఈవిధమైన నమ్మకం మాత్రం ఆస్తిక్యం కానేరదు

మన లక్ష్యానికి విశ్వాసానికి తగినట్టే ఉంటుంది మన పూజావిధానం. మన పూజకు తగినట్టుగానే ఉంటుంది పూజాఫలం ఈశ్వరుడంటే సర్వేశ్వరుడే. సర్వేశ్వరుడు ఏకేశ్వరుడే. సర్వేశ్వరుడు కానివాడు ఏకేశ్వరుడు కాడు. ఏకేశ్వరుడు కానివాడు సర్వేశ్వరుడు కాడు. సర్వమునకు ఈశ్వరుడైనవాడు ఒక్కడు కాక అనేకమంది ఎలా కాగలరు? ఏకేశ్వరు డంటే ఏదో ఒకానొక ఈశ్వరు డని అర్థం కాదు. సమస్త బహుళత్వము ఏ ఒకే ఒక్కనినుంచి ఉద్భవిస్తున్నదో అట్టిపరాత్పరుడే ఏకేశ్వరుడు. సర్వగతుడయినను, వివిధరీతుల తన్ను తాను ప్రకటించుకొంటున్నను అతడు ఒక్కడే గాని అనేకం కాదు.

దేవుని గుఱించిన ఆహోహాలు కొన్ని ప్రజా బాహుళ్యంలో ప్రబలంగా వ్యాపించిపోయినవి. అవి అనేక అనర్థాలకు కారణమయినవి. అట్టి ఆహోహాలను తొలగించి, సరైన భావాలు తెలియజెయ్యడంకోసం ఈశ్వరుని ఏకేశ్వరుడని ప్రత్యేకించి చెప్పవలసి వచ్చింది. ఎప్పటి కప్పుడు ఆచరణలో ఉన్న పద్ధతులను సమర్థి స్తుండడమే కొందఱి ప్రవృత్తి. అందుచేత దేవునిగుఱించిన అహోహాలను తొలగించడానికి జరిగే ప్రయత్నాలను సంఘంలోని పెద్దలు, పిన్నలు ప్రతిఘటిస్తుంటారు. అహోహాలకు పెద్దలు అంతరార్థాలు చెబుతుంటారు. ఈ అంత రార్థాలు శాస్త్రచర్చలలో వినబడేవేగాని క్రియా రూపంలో కనబడుతున్న దోషాలను పరిహరించగలవి కావు. అంతరార్థాలు చెప్పే వారు బాహ్యార్థాలను బహిరంగంగా ఖండించ నయినా ఖండించరు. సంఘంలోని ప్రముఖులు చెబుతున్న దానికి, చిరకాలంగా వస్తున్న ఆచా రానికి విరుద్ధమైన మాటలను – అవి వేదమం త్రార్థాలయినాసరే–.వాటిని సామాన్యప్రజలు అంగీకరించడానికి సాహసించలేరు. ప్రజా బాహుళ్యానికి గల నమ్మకాలకు, పూర్వాచా రానికి విరుద్ధమైన సత్యాలను బాహాటంగా చెప్పడానికి తెలిసినవారు కూడా పచ్చివెల క్కాయ గొంతున పడ్డట్టు ఉక్కిరిబిక్కిరి అవు తారు.

''సర్వంఖల్విదంబ్రహ్మ'' అన్న మహా వా క్యానికి విపరీతార్థం కల్పించి, దేనిని పూజిం చినా దేవుని పూజించినట్టే నని చెప్పడం సర్వ సాధారణమైపోయింది. దేవుని ప్రతిమానవునికి సులభంగా అందుబాటులోకి తీసుకరావాలనే సత్సంకల్పంతో కొందఱు ఈ వాదాన్ని ప్రోత్స హించారు. ఇందులో కొందఱు సృష్టికర్తకు విగ్రహాలు సృష్టించారు. కొందఱు చారిత్రక పురుషులను, మఱికొందఱు కల్పిత పురుషులను భగవంతుని అవతారాలుగా ప్రతిపాదించారు. అట్టి మహిమాన్వితుల ప్రతిమలనో, ఛాయా చిత్రాలనో అర్చిస్తే చాలు నన్నారు. పోనీ, అట్టి మహాత్ములవలె జీవించడమే వారిని పూజిం చడం అని అయినా చెప్పరు. అంతటిమాట చెప్పి లాభంలేదని వారికి తెలుసు. సజీవ గురు వును ఆశ్రయిస్తే భగవద్భక్తి ఫలితం నిస్సం దేహంగా దక్కుతుందని మఱికొందఱు ప్రబో ధంచేశారు. ఒకానొక ప్రవక్తద్వారా అయితే దేవుని దర్శనం త్వరగా కలుగుతుందని వేఱు కొందఱు సిఫార్సుచేశారు. ప్రతివారు ఎవరి మట్టుకు వారు శ్రమపడి స్వయంగా దేవుని ధ్యానించ నవసరం లేదని, ఒకరి తరఫున మఱొకరు అర్చనచేస్తే సరిపోతుందని, ఇంకా కొందఱు పెద్దలు ''దేవతార్చన'' పద్ధతి ఏర్పాటు చేశారు.

సులువుగా ఏ ఉపాయం వీలయితే ఆ ఉపా యం అవలంబించాలని కోరుకోనడం సహజం. మనలను పీడిస్తున్న కోర్కెలను, ప్రేరేపిస్తున్న ఆశలను మనం కోరేవిధంగా వెంటనే తీర్చే దేవుడున్నాడంటే, ఆదేవునికే మ్రొక్కుతారు అందఱు. అటువంటి దేవుళ్లను – సజీవ దేవు ళ్లను, నిర్జీవ దేవుళ్లను మనవారు ఎప్పటికప్పుడు కల్పిస్తూనే ఉన్నారు. ఎన్నికలలో పోటీచేస్తే ఆ దేవుళ్లకు వచ్చినన్ని ఓట్లు నిజమైనదేవునికి– ఏకేశ్వరునికి రావు. తాను చెప్పినట్టు మనం నడుచుకోవాలనే దేవుని పూజించడం ఇష్టం ఉండదు. మనం కోరినట్టు నడుచుకునే దేవు డంటేనే అందఱికీ ఇష్టం. మనస్సుకు ఏదో ఒక విధంగా సంతృప్తి కలగడమే ప్రధాన మని

భావించి, మానవ దౌర్బల్యం కోరే కోర్కె లన్నిటికి అనుగుణమైన విధానాలు భగవత్ప్రాప్తికి సూచించారు. దౌర్బల్యాన్ని తరింప జెయ్యడానికి ముందు లాలనచెయ్యడం అవసర మని, దీర్ఘకాలంలో పెద్దప్రయోజనం కలుగ గలదన్న ఆశతో ప్రతిపాదించబడిన పద్ధతు లన్నీ మానవుని దౌర్బల్యాన్ని వృద్ధిచెయ్య డానికే సహాయబడినవి.

మఱొక విశేషం : ప్రజాహితమే లక్ష్యంగా స్థాపించబడే రాజకీయపక్షాలు అచిరకాలంలో తమ లక్ష్యాన్ని అలక్ష్యంచేసి, తమ పార్టీలను బలపఱచుకొనడానికి, ఇతరపార్టీలతో పోటీ పడ్డానికి ఏవిధంగా వీలయితే ఆవిధంగా ఇతర పార్టీలను అణగద్రొక్కడానికి, తమ పార్టీ అధికారం చేజిక్కించుకోడానికి తంటాలుపడు తున్నసంగతి జగద్విదితం. ఈ వైఖరి మత విషయంలో మఱింత మూర్ఖంగా, మొండిగా వ్యక్తమైంది.

''అది జ్ఞాపకార్థమే'', ''ఇది తాత్కాలిక సహాయం మాత్రమే'' ''ఆయన ఉపదేశంనీకు ఉపయోగపడవచ్చు''. ''ఈగ్రంథంగొప్పది''. ''ఇది గుఱికుదరడం కోసం'' అని దేనినయినా సూచిస్తే, అవి త్వరలో దేవునికిస్వస్తిచెప్పడం, దేవుని పొందడానికి చెయ్యవలసిన ప్రయ త్నాన్ని విరమించడం, సహాయకారి కాగలదని చూపినమనిషినో, బొమ్మనో, పుస్తకాన్నో, అనుష్ఠానాన్నో పట్టుకొని దానికే దేవుని సింహాసన మప్పగించడం, దాని చుట్టూ ప్రద క్షిణంచేస్తూ భజించడం పరిపాటి అయింది. అవతారవాదాలు, గురువాదాలు, మధ్యవర్తి వాదాలు, గ్రంథాల అపౌరుషేయ వాదాలు, విగ్రహపూజలు కొన్ని యీవిధంగా వెలసినవే.

కొందఱు ''ఇవి ఉత్కృష్టమైన పద్ధతు లని ఎవ రన్నారు? ఇవి పామరులకొఱకు పెట్టినవి'' అని చెబుతారు. తత్త్వవేత్తలూ తపస్వులు కూడా వీటిని అనుసరిస్తుండడంచేత, వీటిని విడిచిపెట్టినవా రెవరూ కనబడకపోవడంచేత పామరు లెవరో, పామరులు కానివా రెవరో తెలియడంలేదు. పైగా ఎవ్వరూ ఏ నాటికీ ఆ పామరత్వాన్ని అతిక్రమించినట్టు కనబడ్డం లేదు. అతిక్రమించా లన్న కోర్కె ఉన్నట్టు కూడా తోచడంలేదు. వీటికి పామరత్వమే కారణమో, పామరత్వానికి ఇవే కారణమో నిర్ణయించడంకూడా దుస్తరమైపోయింది.

లక్ష్యం స్మృతిపథంనుంచి మఱుగునపడి, తాత్కాలికోపాయాలు లక్ష్యమై పోవడంచేత దైవచింతసాధన మతసంస్థల రూపం దాల్చింది. అంతఃప్రేరణ ననుసరించి మనిషి కొకవిధంగా ఉండదగిన సంకేతాలు, సంస్కారాన్నిబట్టి ఎవరికివారు నిర్ణయించుకొనవలసిన విధి నిషేధాలు, తాత్కాలికమైన విధానాలు సమష్టికి అనుల్లంఘనీయమయిన శాశ్వతధర్మాలుగా మారినవి. ఈ విధులను పాటించడమే-బాహ్య కర్మానుష్ఠానమే ఆధ్యాత్మిక సాధనంగా పరిగ ణింపబడసాగినది. ఈ విధులను ఆచరించక పోవడం పరమనాస్తికత్వంగా నిరసింపబడినది. తాముచెప్పే దేవుని తమకంటె ఎక్కువభక్తితో ఉపాసించే అన్యమత సంప్రదాయాలవారు శత్రుసమానులైనారు. దైవదూషణచేస్తున్నా, మృగజీవితం గడుపుతున్నా తమ మతవిధులను మన్నించేవారు ఆత్మీయులైనారు.

విధుల భేదాలకు, విధానాల భేదాలకు ప్రా ధాన్య మిచ్చి ఒక దేవునికంటె మఱొక దేవుడు

గొప్పవాడని, ఒక ప్రవక్తకంటె మఱొక ప్రవక్త మహిమాన్వితు డని, ఒక గ్రంథం కంటె మఱొక గ్రంథం ఈశ్వరదత్తమని, ఒక విగ్రహంలోకంటె మఱొక విగ్రహంలో ఎక్కువ మహత్తకల దని, ఒక అనుష్ఠానం కంటె మఱొక అనుష్ఠానం శ్రేష్ఠమైనదని యుక్తులపై యుక్తులు పన్ని సిద్ధాంత రాద్ధాంతాలు చేస్తుంటారు. ఇందుకు ప్రచారకు లవతరించారు. పెద్దపెట్టున ప్రతిమతం వ్యయప్రయాసలతో ఇట్టి ప్రచారం చేస్తున్నది. ఇతర మతాలవారిని తమ మతాలలోకి త్రిప్పుకొనడానికి ప్రయత్నిస్తుంటారు. ఇది దైవకార్యమని తాము నమ్ముతూ ఇతరులను నమ్మించడానికి ఆరాటపడుతుంటారు.

నేను ఆస్తికుడ నని చెబితే నన్నెవ్వరూ అభిమానించరు. నేను హిందువుననో, క్రైస్తవుడననో, మహమ్మదీయుడననో ప్రకటించుకొనగానే ఆయా ప్రత్యేక మతస్థులు నన్ను తమవానిగా ఆదరిస్తారు. నేను దైవచింతతో జీవితయాత్ర సాగిస్తున్నానంటే నాయం దెవ్వరికీ లక్ష్యంలేదు. "మహమ్మద్ వంటి ప్రవక్త లేనే లేడు" అనిగాని, "ఏసునాథునివంటి అవతారం మఱిరాదు" అనిగాని, "క్రీస్తులు, మహమ్మద్‌లు, బుద్ధులు ఎందరయితేమాత్రం ఒక్క నవతీతచోరునికి, గోపికాలోలునికి దీటురా గలరా? అనిగాని భజనచేస్తుంటే నన్ను గౌరవిస్తారు. అపౌరుషేయమైన గ్రంథాలు వేదాలు మాత్రమే ననిగాని, సమస్తసత్యము బైబిలులోనే తిష్ఠవేసుకొని ఉన్న దని గాని, ఖొరాన్‌లో లేని విషయం నిజంకానేర దని గాని ప్రచారంచేస్తుంటే నేను భాగవతోత్తముడనుగా చెలామణి అయి, పాదపూజలు పొందగలను.

మత దుర్భ్రమలో తగుల్కొన్నవారు చదువురానివారు మాత్రమే ననుకొనడం శుద్ధ పొరబాటు. విద్యాధికులు, ఇంగ్లీషువిద్యలో ప్రావీణ్యంపొందినవారు, పాశ్చాత్యసంస్కృతీ సంపన్నులు, వైజ్ఞానికులుకూడా ఈ భ్రాంతిలో వెనుకబడిలేరు. అందఱి ధోరణీ ఒకటే. మత మాఢ్యంవిషయంలో చదువుకున్న వారికి, చదువు లేనివారికి సామ్యమే గాని తారతమ్యంలేదు.

ఒక ప్రవక్తయందు, ఒక గ్రంథమందు, ఒక బాహ్యకర్మానుష్ఠానమందు అమోఘమైన భక్తిలేని దైవచింత నిరర్థకమని, నిర్గంధకుసుమంవంటి దని కూడా ఘోషించబడినది. హిందూమతంలో ప్రవక్తలకు బదులు అవతారాలు, విగ్రహపూజలు, విగ్రహాల ఉత్సవాలు, విగ్రహాల పెళ్ళిళ్ళు, వేడుకలు, వినోదాలు వాటితోపాటు వింతలు, విడ్డూరాలుప్రాధాన్యం వహించినవి. ఇవన్నీ మానవునికి దేవుని దూరంచేసినవి. మానవునికి తోడిమానవునికి వేర్పాటుకలిగించినవి. ఏ సత్సంకల్పముతో ఇవి తొలుత ప్రతిపాదించబడినవో సరిగా తద్విరుద్ధమైన ఫలితాలకే దారితీసినవి. ఇదంతా గమనించిన బుద్ధిమంతులు కొందఱు అసలు దేవుడే పెద్దబూటకమన్న నిర్ణయానికివచ్చారు, వస్తున్నారు.

వెలిచూపును లోచూపును గలయంగా నొక్కచూపుగాఁ జూచిన యా
నిలుకడ గల యోగీంద్రుఁడె సలలితసుజ్ఞాని యన్న సంపఁగిమన్నా. —పరమానందయోగి.

నిర్వాణషట్కము *

డాక్టరు ఓరుగంటి రామచంద్రయ్యగారు, ఎమ్.ఏ., పిహెచ్డి.

అంతఃకరణము నహంకృతి బుద్ధి
మనసును తనువును తను వికారములు
శబ్దరూపములు రసంబు గంధముల
తెలుపు నింద్రియము లిం దేవియుఁ గాను,
వ్యోమ తేజములు వాయువు భూమి గాను
పరసచ్చిదానంద పరమహ మ్మేను
పరశివోహమ్ము తత్పరశివోహమ్ము.

ప్రాణమ్ము, ప్రాణాది వాయుపంచకము,
పంచభూతములును, పంచకోశములు,
కర్మేంద్రియములు తత్కర్మ ఫలంబు,
లవి గాను, పరసచ్చిదానంద మేను
పరశివోహమ్ము తత్పరశివోహమ్ము.

ఈహయు ద్వేషమ్ము మోహలోభములు
ధర్మమోక్షములు స్వార్థమును నసూయ
కామ కామ్యముల నొక్కం డేని గాను
పర సచ్చిదానంద పరమహ మ్మేను
పరశివోహమ్ము తత్పరశివోహమ్ము.

పాపము పున్నముః వగయు మోదమ్ము
తీర్థయాత్రా వేద దేవ పూజనము
లుపభోగ్య ముపభోగి యుపభోగములును
అవి గాను, పరసచ్చిదానంద మేను
పరశివోహమ్ము తత్పరశివోహమ్ము.

మృతి మృత్యుభీతియు మొదలవు, లేదు
కులము, పుట్టువె లేదు, కలిగెద రెట్లు
పితరులు మిత్రులా యితర బంధువులుఁ?
గురువును లేఁడు శిష్యజీకము లేదు
పరసచ్చిదానంద పరమహ మ్మేను
పరశివోహమ్ము తత్పరశివోహమ్ము.

జ్ఞేయుఁడన్ గాను, ముక్తిని గాను, నన్ను
వాసనల్ తలఁగుఁ, నుపాధియు సీమ
లను మాట లేదు, కాలము దేశములకు
నవల నా గీము, నే నొడు. సర్వమ్ము,
సర్వమయుండ విశ్వాధార మేను
పరసచ్చిదానంద పరమహ మ్మేను
పరశివోహమ్ము తత్పరశివోహమ్ము.

* గీర్వాణమూలము : శ్రీశంకరభగవత్పాదులు; ఆంగ్లమూలము. శ్రీవివేకానందస్వామి.

శ్రీమద్భాగవతము - శ్రీకృష్ణసందేశము

[శ్రీమత్ప్రిభవానందవాణి]

చతుర్థస్కంధము

చతుర్థాధ్యాయము

పురంజన నగరము

కాలక్రమమున విజితాశ్వుని కుమారుడగు ప్రాచీనబర్హి భూమండలాధిపతి అయ్యెను. ఆయన మంచిరాజే కాని ఆధ్యాత్మికసత్యముల మఱచి ఐహికమందు ప్రగాఢాసక్తి గలిగి యుండెను. అతనియందు నారదమహర్షికి ఎంతో ప్రేమ. అత డైహికాసక్తుడుగ నున్నందుకు వెతచెంది అగాధాజ్ఞానపంకమునుండి అతని నుద్ధరించి బ్రహ్మజ్ఞానము నుపదేశింప గోరి నారదు డతనియొద్ద కరుదెంచెను.

నారదు డిట్లనెను: 'రాజా, ప్రేయో మార్గము ననుసరింపకు. శ్రేయోమార్గము ననుసరింపుము. జీవితమున నీవు నిక్కముగ గడింప గోరు లాభ మేమి? దుఃఖముల ఆత్యంతికనివృత్తియు నిత్యానందప్రాప్తియు పరమ శ్రేయములు, సాధించుకోవలసిన మహోన్నత లక్ష్యములు. కాని నీ యీ ఐహికపరత నీకు వానిని గల్గింప జాలదు.''

ఇందులకు ప్రాచీనబర్హి ఇట్లు బదులు చెప్పెను — మునిపుంగవా, ఐహికవస్తువులు నా డెందము నంతగా ఆకర్షించుచున్నవి. అజ్ఞానము నాబుద్ధి నంత దట్టముగ ఆవరించియున్నది. కావున ముక్తిమార్గము నెఱుగకున్నాను. ఐహికసంగవిముక్తిని పరమశ్రేయఃప్రాప్తిని గల్గించు జ్ఞానమును నా కుపదేశింపుమా.

నారదు డిట్లుపక్రమించెను—నేను నీకొక కథను జెప్పెద. నీకు నే నుపదేశింప గోరిన పరమార్థము నది అన్యాపదేశముగ దెలియ జేయును—

పురంజను డను నొక రాజు సుప్రసిద్ధుడుండెను. అతని కొక ఆంతరంగికమిత్రు డుండెను గాని ఆమిత్రుని పేరుగాని వృత్తిగాని ఎవరికిని తెలియదు.

నివాసార్హమగు నొక తావును కనుగొన గోరి పురంజనుడు భూమండలమం దంతటను సంచరించెను. కాని ఆకోర్కె నెఱవేఱనే లేదు. అతడు తనలో ఇట్లనుకొనెను—''ఎన్నియో నగరములను జూచితిని కాని ఒక్కటైనను నాకు నచ్చ లేదు. నా అన్ని కోర్కెలను నేను తీర్చుకోగలిగిన నగరమున నుండ వలె నని నాయాశ. ఈ నగరాలలో ఒక్కటైనను అందుకు చాలినది కాదు''.

తుద కతడు భారతవర్షమున హిమవత్పర్వతపంక్తికి దక్షిణమున నున్న యొకనగరమునకు వచ్చెను. నవద్వారములు గలిగి పరమ భాస్వరభవనరాజములు గలిగి సుసుందరోప

వనములు గలిగి నిర్మలోదకసరస్సులు గలిగి, ఆమహోజ్జ్వల నగరము అత డన్వేషించుచుండిన అన్ని సౌకర్యములును గలదిగా గోచరించెను. తన కోరిక లన్నియు తాను తీర్చుకో గలచోటుగా అది ఉన్నందున, ఇక తనకు త్రిప్పట అక్కఱలే దని అత డనుకొనెను.

వెంటనే ఒకనాడు సఖీజనపరివృతయై ఒక తోటలో సంచరించుచున్న యొక తరుణ సుందరి నతడు కాంచెను. వారు కలసికొనిరి, ఒండొరులను వలచిరి, అచిరకాలముననే దంపతులుగ నైరి. నవద్వారయుతమగు ఆనగరమున వారు వసించుచుండిరి. ఆద్వారముల గుండ సంచరించుటచేతనే తన కోరికలు తీరుచున్నట్లు పురంజనుడు తలంచెను. కాని, అదేమి వింతయో, యథార్థమగు సంతృప్తి అతనికి కల్గకే యుండెను. అతనికి భార్యపై నిప్రేమ గాఢము. ఆమె సన్నిధినున్నప్పుడు మాత్రమే అతడు హాయిగ నుండెను. ఆమెయిష్టములనే తన యిష్టములుగ నతడు భావించుకొనెను. ఆమె ఏడ్చిన తానేడ్చెను. ఆమె నవ్విన తాను నవ్వెను. ఇట్లు ఆమె కోర్కెలకును చిత్త ప్రవృత్తులకును ఇతడు బానిసయై, తన స్వాతంత్ర్యమును పూర్తిగ కోల్పోవుదశలోనుండెను.

ఆరమణీయ నగరమున నతడు పెక్కుసంవత్సరము లుండెను. ప్రతికోర్కెను తీర్చుకొను చుండెను. కాని, ఇట్టి జీవితవిధానమువలన శాశ్వతానందము కాని సౌఖ్యము గాని అతనికి కలుగనే లేదు.

పురంజనమహారాజు ఇట్లు భోగానుభవనిమగ్నుడై, తక్కిన యన్నింటిని విస్మరించి యుండ అత డున్న నగరముమీదికి మహావీరుడగు నొక సేనాపతి దండెత్తివచ్చెను. ఆవీరునొద్ద నొక అద్భుతమంత్ర ముండెను. దాని విధ్వంసన శక్తి అపారము. దానిచే నతడు ఆ నవద్వారయుత సుందరనగరమును పడగూల్చెను. పురంజనుడు సైతము తప్పించుకొనలేక పోయెను. తనయొద్ద నున్న సమస్తము కోల్లపోవుట అతడు గుర్తించెను. తుది దుర్గమన దగిన తనయెఱుకను జ్ఞప్తినికూడ నతడు కోల్పోయెను. గడచిన వృత్తాంతమును, తన రాజ్యమును, తన మహానగరమును — ఇంతటిని ఇంచుమించు పూర్తిగా నతడు మఱచెను. ఒక్కస్మృతిమాత్ర మతనికి మిగిలియుండెను— సౌందర్యవతియగు తన ప్రియురాలిస్మృతి. ఆస్మృతి అతనిలో ఎంతప్రగాఢముగ నుండె ననగా తక్కిన జగతిని గూర్చిన తన విస్మృతి నతడు కనుగొననే లేదు. అతని ప్రకృతినంతటిని ఆమె మూర్తి ఆవరించెను. తన మనస్సును గ్రసించిన యొక మూర్తిలో తానే లీనుడై ఐక్యమొందు వెఱ్ఱివానివలె, పురంజనుడు సుందరియగు ఏ ప్రియురాలిని భావనచేయుచుండెనో తా నామెగా మాఱిపోయెను.

ఈతరుణి (=పురంజనుడు) తొలుత తానెవరో పూర్తిగా మఱచిపోయెను, మలయధ్వజు డను రాజును కలసికొని, అతనినే వలచి పెండ్లాడెను. కొన్నాళ్లకు ఆ రాజు మరణించెను. ఆమె మరల ఒంటిజిక్కి ప్రియుని మృతికిని తనకు గలిగిన నష్టమునకును విలపించు చుండ, అజ్ఞాతుడగు నొక విప్రు డామె యొద్దకు వచ్చి ఇట్లనెను.

“ఓ ప్రియమిత్రమా, ఏల దుఃఖించుచున్నావు? నేను నీప్రియమిత్రుడను. నన్నెఱుగవా? నీ వెవరవో ఏమిగా ఉంటివో జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొన ప్రయత్నింపుము. నేను సదా నీ మిత్రుడనుగనే ఉంటిని. నీవు నన్నొప్పరికించితివి, పూర్తిగ విస్మరించితివి, సుఖములను

భోగములను వెదకుచు తొలగి చనితివి. నీవును నేనును మిత్రులము. మన సంబంధ మనాది. నీవు నన్ను మఱచినను, నేను సదా నీ వెంబడినే ఉంటిని. నీవు నవద్వారయుతమగు నగరమున ప్రవేశించితివి. ఒకానొక మహిళయందు ప్రగాఢమగు ఆసక్తి వహించితివి. నీ నిజ మైన ఆత్మను మఱచితివి. నీగతచరిత్రమును పూర్తిగా మఱచి ఈమానవునికి నీవు భార్యవైనట్లు విశ్వ సించితివి. నీవు పతివియు కావు సతివియుకావు. నీలో స్త్రీత్వము కాని పుంస్త్వముకాని లేదు. నీవును నేనును వేఱు కాము. నేనే నీ వని తెలిసికో. అద్దమున చూచుకొన్నవానికి తా నిద్దఱుగా నగపడినరీతి, నీవు, నీవుగను నేను గను అగపడుచున్నావు. కాని నిక్కమునకు మన మొక్కరమే''.

ఈచరితమందలి వ్యంగ్యార్థమును జెప్పుమని ప్రాచీనబర్హి కోరగా నారదు డంగీకరించి ఇట్లనెను :—

''రాజా, కథలోని పురంజనుడు 'పురుషుడు' 'దివ్యాత్మ', 'పురము'నకు (=శరీరమునకు) ఆవిష్కర్త ఆత్మయే కావున ఆత్మ పురంజను డనబడెను. నేనుచెప్పిన అజ్ఞాతసుహృత్తు బ్రహ్మమే (దేవుడే). దేవు నెవ్వరు నెఱుగరు, ఏల యన గుణకర్మముల కాయన అనిర్వాచ్యుడు, గుణకర్మము లాయనను జూపజాలవు.''

పురములు (శరీరములు) వివిధములు. అందు మానవశరీరము సకలకామోపభోగములకును తగిన సాధనము. చక్షుశ్శ్రోత్ర ఘ్రాణాది నవద్వారములు గల నగరము ఈమానవశరీరమే. పురుషుడు (దివ్యాత్మ) శబ్దాది విషయముల అనుభవించుటకై ఆ నవద్వారములగుండ వెలువడును. బుద్ధియే ఇల్లాలు. ఆమెతో గూడియే నరుడు ఈలోకమును ఇందలి వస్తువులను అనుభవించును. బుద్ధితో అహంకారముతో తన్ను అభిన్నముగా భావించుటతో దివ్యాత్మ తనయథార్థస్వరూపమును విస్మరించి అజ్ఞానాహంకారములలో నిమగ్న మగును.

ఆమహాసేనాపతి ఎవ రనగా సర్వగ్రసన సమర్థమగు కాలము. వ్యాధియు మరణమునే అతని యొద్ద నున్న మంత్రములు. ఈ శరీరమును తుదకు నాశనము చేయునవి వ్యాధియు మరణమును.

మానవుడు దివ్యుడు ముక్తుడు ఆనంద పూర్ణుడు. మాయకులోనై అతడు అచిద్గుణముల తనకు ఆరోపించుకొనుచున్నాడు. క్షుత్పిపాసలు ప్రాణమువి, కామము బాహ్యాభ్యంతరేంద్రియములవి. కాని ఇవన్నియు మానవుని లోని ఆత్మకు ఆరోపితము లగుచున్నవి. ఆత్మ కన్ననో ముక్తతయే స్వభావము.

తన యథార్థదివ్యతను మఱచి మిథ్యాహంతతో తన్ను అభిన్నునిగ భావించి, మానవుడు లోకమందును లౌకికానందములందును తగుల్కొనుచున్నాడు. అప్పుడు కర్మము లతనిని బంధించును. కర్మానుగుణములైన జన్మము లతనికి ప్రాప్తించుచుండును.

కర్మములు త్రివిధములు— సాత్త్వికములు, రాజసికములు, తామసికములు. సాత్త్వికకర్మము లొనర్చిన మానవుడు ఊర్ధ్వలోకములందు జన్మించును. రాజసికకర్మకర్త సుఖదుఃఖములనడుమ దారి చేసికొని పురోగమింప వలసిన యీ లోకమున జన్మించును. తామసికకర్మల జేసినవాడు అసుఖమయజన్మము నొందును. ఆజన్మమున సమగ్రముగ వంచితుడగును. కావున ప్రాణులు పశులుగనో మగవారుగనో మహిళలుగనో దేవదూతలుగనో వేల్పులుగనో పుట్టుచుండుటకు వారి

కర్మలే కారణములు. కర్మానుగుణముగ వారికి ఊర్ధ్వగతియో అధోగతియో గల్గుచుండును, సుఖమో దుఃఖమో పాటిల్లుచుండును.

జననము వెంబడే మరణమును ఉన్నది. మొత్తముమీద బ్రతుకు దుఃఖమయము. నెత్తిని మోయుచున్న బరువు దుర్భరమైన ప్పుడు మానవుడు దానిని భుజములమీదికి మార్చుకొనునే కాని, బరు వేమో అతనికి తప్పదు కదా. అట్లే మానవునకు బ్రతికినన్ని నాళ్లు దుఃఖభరము తప్పదు. ఈబరువు కర్మల బరువే. స్వలాభాపేక్షతోను సక్తితోను చేయ బడిన కర్మలు అజ్ఞానమున చేయబడినవి. తన దివ్యాత్మస్వరూపయాథార్థ్యజ్ఞానము మానవు నకు గలిగినప్పుడే అతనికి కర్మబంధమును అజ్ఞా నమును తొలగును. అప్పు డతనికి పారమార్థి కానందమును నిత్యజీవితమును గల్గును.

భగవంతునందు ప్రేమయు స్థిరభక్తియు గల్గినప్పుడే పారమార్థికజ్ఞాన ముదయించును. భగవత్ప్రేమగలవాడు సంసారము నతిక్రమిం చును. అట్టి ప్రేమ నిజమునకు పరమమైనది.

భక్తిశ్రద్ధలతో భగవద్వాణి నాలకింపుము. నీ డెందమున ప్రేమ వర్ధిల్లవలె ననిన దేవుని యాథార్థ్యమును ప్రకాశపఱచు ప్రమాణ గ్రంథముల చదువుము. భగవంతుని వాగ మృతమును గ్రోలు వారు నిక్కముగధన్యులు. ఏల యన వారికి దురహంకార ముండదు, భయ ముండదు, మోస ముండదు, దుఃఖ ముండదు. ప్రేమనాథుని తమ ఆత్మనాథునిగా ధ్యానించువారు నిక్కముగ ధన్యులు, ఏల యన వారికి అజ్ఞానబంధ ముండదు, కర్మదాస్య ముండదు.

ఏపని ప్రేమనాథునకు ప్రియమో అదే పుణ్యము. ఏజ్ఞానముచేత మన డెందము దేవునం దైక్య మొందునో అదే పారమార్థిక జ్ఞానము.

విశ్వనాథుడు పరమశివుడు సర్వశరణ్యుడు. ప్రియము లన్నిటికంటె ఆయనే ప్రియతముడు. ఆయన సాక్షాత్తు మన ఆత్మయే. ఆయన నెఱి గిన వానికి ఎట్టి భయమును లేదు. ఈ సత్య మెఱిగినవాడే పరమసత్య మెఱిగినవాడు. అతడు దేవునితో అభేద మొందును కావున అతడే తత్త్వోపదేష్ట యగును.

జీవితము భంగురము. గాలి కెంత నిలుక డయో మర్త్యుని ప్రాణమున కంత నిలుకడ. బ్రతుకుకై పీల్చబడు ప్రతిశ్వాసయు మరణ మును డగ్గఱించు శ్వాసయే. క్షణిక సుఖాల నన్వేషించుచు జీవితములను వెచ్చించుట మన అవివేకము. దేవు నాశ్రయింపుము, ఆయన యొక్కడే మనకు గతి. దేవునం దేకాంతిక భక్తి గల్గి వాంఛలనుండి విడు పొందుము.

అంత ప్రాచీనబర్హి ఇట్లడిగెను—"పూజ్య గురూ, నీవు బోధించిన విషయము నాడెంద మున గాటముగ నాటుకొన్నది. నీయుపదే శానుసారము నడచుకొన యత్నింతును. కాని నా కింకను ఒకసందేహ మున్నది— దయచేసి ఆ సందేహమును దీర్పుము. తానుచేసిన కర్మ లెట్టివో మానవు డట్టివాడుగ ఉండు నందురు. కాని అన్నికర్మలకును ఫలితము వెంటనే కలు గగా మనము చూడలేము. నరుడు మృత్యువు నోట బడినపిమ్మట, కర్మఫలముల ననుభవించుట కెవ రున్నారు? శరీరము నశించినప్పుడు దాని తోనే కర్మలును నశింపవా?"

నారదు డిట్లు చెప్పెను. "రాజా భౌతిక శరీరము మాత్రమే మరణించును, ఆమరణము తోనే సూక్ష్మశరీరము చావదు. మానవుని కర్మల సంస్కారములు ఆసూక్ష్మశరీరమం

దుండును. మరణించి మానవుడు భౌతికదేహమును వీడినను, కర్మలు అతని నంటియే యుండును. ఆకర్మ లెట్టివో, అతని మఱుజన్మ మట్టిదిగానుండును. మఱుజన్మమున నతడు తన కర్మఫలములైన కష్టసుఖముల అనుభవించును.

చిత్తమే ఆత్మ అనియో బుద్ధియే ఆత్మ అనియో అనుకొనుటవలన అహంకారము పుట్టును. ఆ అహంకారమే కర్మలకు కర్త. సూక్ష్మదేహమే (మనస్సే) ఆత్మ అనుకొన్నప్పుడు ఆసూక్ష్మదేహమే జీవుడుగ భాసించును. కష్టసుఖానుభూతులేమి భయవిభ్రాంతులేమి కల్గునది యీ జీవాత్మకే. ఈభ్రాంతి ఉన్నంత కాలము మానవునకు కర్మబంధమును జననమరణవశతయు నుండును. అజ్ఞానముచేతనే సకలబంధములును కలుగును. పారమార్థిక జ్ఞానము గల్గినప్పుడు విముక్తి చేకుఱును. అట్టి జ్ఞానము నొందవలె నన్న అందుకు మార్గము ఆస్థతో భగవంతు నుపాసించుటయు భగవంతునే సర్వత్ర సాక్షాత్కరించుకొనుటయు.''

ఇట్లు నారదుడు బోధింపగా, ప్రాచీనబర్హి తపశ్చర్యకై కపిలాశ్రమమున కేగెను. అట ఏకాంతమున నుండి, భగవద్ధ్యానము గావించుచు నతడు ఆత్మజ్ఞానమును విముక్తిని బడసెను.

శ్రీకాళహస్తి మాహాత్మ్యము - యోగవిషయములు

శ్రీ నిడుదవోలు పెద సూర్యనారాయణగారు

అష్టదిగ్గజములలో నొకడైన ధూర్జటిమహాకవి రచించిన శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యమును వేంకట్రామ్ అండు కో వారు శ్రీచిలుకూరి పాపయశాస్త్రిగారి పరిష్కారముతో లఘుటీకతో 1961 సం॥న ప్రకటించినారు.

ఈసందర్భమున నేను మనవిచేయునది ఏమనిన సాధారణముగ ఆధ్యాత్మికపదములు అనుభవించిన కాని తెలియవు.

''గోవు'' అను పదము వినగనే కొమ్ములు చెవులు మూపురము కాళ్లు పొదుగు మొదలైన అంగము లన్నిటితో పూర్తిస్వరూపము గోచర మగును.

కాని హంసతత్త్వము అను పదము చెవికి సోకినంతనే హంస యేమి తత్త్వ మేమి అను సంశయము జనించి భావించుటకైన అవకాశము లేని పరిస్థితి గలుగును.

ఇందుకే శాబోలు ''శాస్త్రదృష్టిర్ గురో ర్వాక్యం తృతీయం చాత్మనిశ్చయ'' అన్నారు ప్రాజ్ఞులు.

ప్రథమాశ్వాసము 102 పద్యము మూడవ పాదములో ''హంసమంత్రమణి'' చక్షులు మూయుట యోగనిద్ర మూర్ఛా పరవశత్వము చచ్చుట మోక్షమా మదిన్.

హంస మంత్రమణి — పరమహంస లుచ్చ

రించు మంత్రరాజము అని అర్థము చెప్పబడినది. నిజమే కాని దీని విషయము చాలగనున్నది. దేవత ప్రత్యక్షమై వరమిచ్చు మంత్రము కాదు. పుట్టుకతోనే ప్రభవించినది.

ద్వైతాద్వైత విశిష్టాద్వైత మను భేదము లేనిది.

ప్రతిజీవి నాసికారంధ్రముద్వారా సంచరించు ప్రాణవాయువు లోపల పోవునపుడు 'హ' కారధ్వనితోను వెలికి వచ్చునపుడు 'స' కారధ్వనితోను వచ్చుచున్నది.

ఎటులనిన మనకు ఆవులింత వచ్చినపుడు, నోటితో ఊపిరి లోపలికి తీయునపుడు హాహం అను ధ్వని తెలియ గలదు.

'స' కారధ్వని అనగ ఇస్సోఇస్ బస్సు బుస్ మొదలైనవి ఉచ్చరించునపుడు సకారధ్వనితో వాయువు వెలికి వచ్చుచున్నది.

పై విషయములు పరీక్షించిన తెలియగలవు.

ఇది స్థూలముగ జరుగుచున్న కార్యక్రమము.

ఇక సూక్ష్మవిషయము విచారింతము. నిద్రపోవునపుడు తీవ్రముగ ఆలోచించునపుడు ఆసక్తితో చదువుచున్నపుడు (అనగ మౌనముగ) పై హకార సకారములు సూక్ష్మధ్వనితో లోపలికి వెలికి తిరుగుచున్న వని సులభముగ తెలిసికోవచ్చును.

యోగాభ్యాసకులు పై విషయమును మౌనము వహించి భావనచేయుదురు. దీనినే నాదానుసంధానము అని అందురు.

పూరకమున హకారంబు పొందుపఱచి

రేచకంబున సకారంబు జూచి వాని

శ్రీసీతారామాంజనేయ సంవాదము ప్రథమాశ్వాసము ౧౮౧ పద్యము చూచునది.

పూరకము = ఊపిరి లోపలికి తీయుట.

రేచకము = వెలికి వదలుట.

హకారసకారములు నిరంతరము కలిసి తిరుగుచుండుట వలన నాదము పుట్టి బిందువు అనగ బుద్ధి ఏర్పడి మన స్సను ఆలోచనశక్తిని కలుగజేసి కోరిక లుప్పతిల్లచేయుచు రూప నామములు కల్పించి సృష్టి ప్రారంభమునకు కారణ మగుచున్నవి.

హకారసకారములమధ్య బిందువు అనగ పూర్ణానుస్వారము ఏర్పడుటవలన ''హంస'' మైనది.

క. వినుమా పురుషప్రకృతుల
ఘనతాదాత్మ్యంబు మధ్యగత బిందువుగా
వున హంస యనగ జీవుం
డనిలమనోయుక్తుడగుచు నతడువెలుంగున్.

అట్టి బిందువు చాంచల్య మణగ
నెందు హంసతత్త్వంబు గానబడదు.

ఈహంస నిరోధమే యోగాభ్యాసము.

హకారమునకు పురుషుడు సకారమునకు ప్రకృతి యని పేళ్లు.

ఇదే సోహం అను మంత్రము. ''తద్యోహం సోసౌ యోసౌ సోహం త్వం వా అహమస్మి భగవో దేవతే హం వై త్వ మసి''

మరా మరా మరా అనునదే రామరామ. అనియు గీతా గీతా గీతా అనునదే త్యాగీ త్యాగీ అనియు వినట్లు సోహం సోహం సోహం అనునదే హంస మైనది.

దీనిని అజపగాయత్రి అనికూడ అందురు. స్థూలసూక్ష్మకారణశరీరములని పేర్కొనబడు

కాయత్రయములలో ఉచ్ఛ్వాస నిశ్వాసముల ద్వారా జపించుకొనుచున్న గాయత్రీమంత్రము.

హంసనీరక్షీరన్యాయము — రాజహంసకు నీటిని వేఱుచేసి పాలను గ్రహించు శక్తి యున్నటుల ఈహంస సంసార మను అంధకారము నుండి వెలుగుబాటకు మార్గము కలుగజేయును.

కలహంస—నిద్రావస్థలో కనబడు చైతన్యవిశేషమే అనగ ప్రాణవాయువుకూడ కలగన్నపుడు సంచరించుచున్న దని అభిప్రాయము. అటుల జరుగనియెడల కలలోగన్న విషయము చెప్పజాలము. ఇదే జ్ఞాపకశక్తి.

ఈహంసజాతి మతభేదములు లేక అన్ని జీవరాసులయందు సమానముగ నున్నది. ధనికులు పేదలు అను అహంకారభావము లేనిది.

దీనిని జపించినవారు పరమహంస లగుచున్నారు.

సీ. పరమహంసంబు రేపగలు చింతింపంగ
బిందువిందందు కంపింపకుండు
బహులక్ష్యలక్ష్యముల్ పరికించిచూడంగ
సురుచిరంబై స్వయంజ్యోతి యొప్పు
దశవిధప్రణవ నాదము లాలకింపంగ
తుదను ఘంటానాద మొదవి మ్రోయు
యామద్వయంబు యోగారూఢుడై వాని
నభ్యసింపంగ దన్మయత కలుగు

అట్టియున్మని యందు మనోనిలములు
వివిధదశల యింద్రియములు విలయమొందు
అదియె సూ సర్వవేదాంతవిదిత పరమ
రాజయోగంబు దేవతారాజివినుత.

శ్రీ తురీయానందలేఖావళి

శ్రీ గురుపాదరేణువు

86

శ్రీహరిశ్శరణమ్

ఆల్మోరా
12-8-15

శ్రీమాన్ దే—

అక్కడ మీ కందఱికిని జ్వరము వచ్చుచున్న దను వార్తను విని చాల దుఃఖితుడనైతిని. ఈసారి తూర్పువంగదేశమున అనేకములైన ఉపద్రవములు సంభవించినవి, సంభవించుచున్నవి. భగవంతుని సంకల్పము ఏమియో ఎవరికి తెలియును? ఆయన శుభముల సమకూర్చును గాక! ఇదియే నా ఆంతరికప్రార్థనయు, నివేదనమును. నీ శరీరము కొంచెము బాగున్న దని తెలిసి సంతోషించితిని. స్మరణమననములను సాధ్యమైనంతవఱకు చేయుచుండుము. అభ్యాసమైన యెడల అన్నియు సహజమైపోవు నని నిశ్చయముగా తెలియుము. తిన్నగా అభ్యాసములను, ఆయనపై ప్రేమను, సమకూర్చుకొనవలయును. అంతయు అనిత్య మని తెలిసి, కేవలము ఆయనకే మనఃప్రాణముల నర్పింప

కల్గిననే హృదయమున ప్రేమోదయ మగును. ఆయనపై ఒక సారి నిజమైన ప్రేమ కల్గిన యెడల వే ఱేమియు భయ ముండదు. ఆయనను శరణుజొచ్చిన ఆయనయే అన్నియు చేయించుకొనును. మాశుభేచ్ఛలను ప్రేమాశీర్వాదములను తెలియుము.

ఇట్లు
శ్రీ తురీయానందుడు.

87

శ్రీ హరిశ్శరణమ్

ఆల్మోరా
14-8-15

ప్రియ,—

...శరీర మీ విధమే యగును—"శీర్యతే వయోభిః కౌమార యౌవన వార్ధక్యాదిభిః"—అనగా 'బాల్యము యౌవనము వార్ధక్యము మున్నగు వయసులద్వారా క్షయ మగును'. శరీరము రోజురోజును శిథిలమే యగును. 'మానవుని శరీర మెన్నటికిని చిరస్థాయికాదు'—'జన్మించిన మరణింప వలయును. అమరు డెక్కడ? ఎవ్వడు?"—ఇత్యాది. కాని దేహముతో తాదాత్మ్య మొందని యెడల అహో మహాభాగ్యము. తన్ను తాను శరీరమునుండి వేఱుగా తలచుట చిన్న విషయము కాదు. ప్రభుని దయవల్ల అబ్బిన పరమానందము. మీరు స్త్రీపుత్రాదులచింతతో వ్యగ్రులగుదు రెందుకు? సమస్తమును ఆయనచేతులలోనుంచి నిశ్చింతులు కండు. ఈవిషయమునే నేను చెప్పి యుంటిని. స్త్రీపుత్రాదు లందఱు ఆయనకు చెందినవారే. మీపై వారిని పాలించుభారము మాత్రమే. రామకృష్ణుడు చెప్పెడివాడు—"ధనికునిగృహములోని దాసి యజమానుని బిడ్డను 'నాముద్దుగోపాలు' డనుచు లాలన పాలన చేయుచుండును. కాని ఆమెకు తనబిడ్డ వేఱొక డనియు, తనగృహము వేఱొకచోట అనియు నిశ్చయముగా తెలియును. మీకు ఆంతరత్యాగమే — సంసారము భగవంతుని దని తెలిసికొని నిశ్చింతులై యుండుటయే—కర్తవ్యము. ప్రతిబంధము విచారమార్గులకే కాని మీకు కాదు. మీకొఱకై భగవంతుడు గీతలలో ఈవిధముగా తెల్పియున్నాడు. "తేషామే వానుకంపార్థ మహ మజ్ఞానజం తమః నాశయా మ్యాత్మభావస్థో జ్ఞానదీపేన భారత". [వారి ననుగ్రహించుటకై నేను వారి బుద్ధివృత్తిలో నుండి ఉజ్వలజ్ఞానదీపముద్వారా అజ్ఞానజనితమగు అంధకారమును నాశనము చేయుదును. 10-11] "తేషామహం సముద్ధర్తా మృత్యు సంసారసాగరాత్ భవామి నచిరాత్ పార్థ మయ్యావేశితచేతసామ్". [ఓ అర్జునా, ఎవరు నాపై చిత్తము నుంతురో వారిని నేను శీఘ్రముగ మృత్యుపూర్ణమగు సంసారసాగరము నుండి ఉద్ధరింతును—12-7.] "అహం త్వాం సర్వపాపేభ్యో మోక్షయిష్యామి" [నేను నిన్ను సకలపాపములనుండి ముక్తుని గావింతును. 18-66] — మీకై భగవంతుడు సమస్తభారమును గ్రహించియున్నాడు. భాగ్యవంతుని భారము భగవానునిపైన. మీరు భాగ్యవంతులు. మీరు వ్రాసిన శ్లోకము లన్నియు జన్మగ్రహణమునకై భీతిల్లు జ్ఞానమార్గుల కొఱకు. ఆయనభక్తులు భక్తినే ప్రార్థింతురు. వా రీవిధముగా నుడివెదరు—

"కీటేషు పక్షిషు మృగేషు సరీసృపేషు;
రక్షః పిశాచమనుజేష్వపి యత్రయత్ర;
జాతస్య మే భవతు కేశవత్వత్ ప్రసాదాత్;
త్వ య్యేవ భక్తి రచ లావ్యభిచారిణీ చ".

[ఓ కేశవా, కీట, పక్షి, మృగ, సరీసృప, రాక్షస, పిశాచ, మానవ దేహములలో జన్మము నందినను నీకృపవలన నీపై అచలావ్యభిచారిణీ భక్తి యుండునట్లు ప్రసాదింపుము. ప్రపన్న గీత – ద్రుపదోక్తి] ఒకానొకప్పుడు రామకృష్ణుడు నాతో ఈవిధముగా తెల్పియుండెను— "ఎవరు నిర్వాణమును ప్రార్థింతురో వారు హీన బుద్ధులు. కేవలము భయముచే కంపించువారు. పాచికలాడునప్పుడు, ఒకవిధమైన ఆట కాదు కేవలము తన కాయల పండించుటకే ప్రయత్నించును. ఒకసారి తనకాయ పండక పోయిన, తిరిగి క్రిందికి దింపదు. వీనిని అసమర్థపు ఆటకా డందురు. వేఱొకడు చతురుడు, చంపు దొరికిన పండక పోవు కాయనుకూడ నిలిపి ఎదురువాని కాయను చంపును. తర్వాత ఎంత కావలయునో అంత వేసి తనకాయను పైకి తీసికొని పోవును. పాచిక లీ చతురుల చేతిలోని కీలుబొమ్మలు. ఎన్ని కావలసిన అన్ని పడును. అందువలన నిర్భయులై స్వేచ్ఛగా క్రీడ నొనర్తురు." ఈవిధ మగుట సంభవమా? యను నా ప్రశ్నకు ఆయన ఈవిధముగాబదులు చెప్పెను. "నిశ్చయముగ సంభవ మగును. జగదంబదయవలన అంతయు సంభవ మగును. ఎవరు క్రీడ నొనర్తురో వారిని అవ్వ మిక్కిలి ప్రేమించును. దాగుడుమూత లాడునపుడు అవ్వ, ఎవ్వరు బాగుగాఆడునో వారినే ప్రేమించును. అప్పుడప్పుడు తనచేతిని చాచి వారి కందుబాటులోనికి వచ్చి సాయము చేయును. అవ్వను తాకినవారు దొంగకారు. కాని ఎవరు దూరముగా పరుగిడక అవ్వదగ్గఱ దగ్గఱనే [illegible] అవ్వ కంత ప్రీతియుండదు. ఎందు కన అవ్వ ఆట చాలసేపు జరుగుట కిష్టపడును. అదే విధముగ ఎవరు నిర్వాణము నాశింతురో, త్వరగ ఈ లీలానాటకమును ముగింపజూతురో వారిపై అంబ అంతగ ప్రీతిని చూపదు. నాటకము చాలసేపు జరుగుటయే ఆమె కోరిక. జగదంబ లీలానాటకమును మిక్కిలి ప్రేమించును గాన భక్తులు నిర్వాణమును కోరరు. వారు "చక్కెరగా అగుటకు ఇష్టపడము, కాని చక్కెర తినుట కిష్టపడుదు" మని నుడువుదురు.

ఇంకను రామకృష్ణుడు చెప్పెడివాడు "శాస్త్రములలో పురాణములలో ఉన్న దేమి? కేవలము పద్దుమాత్రమే కదా! అన్ని వస్తువులును దొరికినవో లేవో సరిచూచుటకు సహాయపడు పద్దుమాత్రమే శాస్త్రములు. అది గాక వేఱేమియు ప్రయోజనము లేదు. వస్తువులన్నియు సమకూరిన పద్దును పాఱవేయుదురు. ఇంటి నూడ్చునపు డొకచిన్న కాగితము దొరికినది. అందులో 'అయిదుసేరుల సందేశము (ఒకవిధమైతీపు) ఒకధోవతి పంపునది' అని వ్రాసియున్నది. అది చూచి 'అన్నియు పంపబడినవి—లేఖను పాఱవేయు' మని చెప్పుదురు. శాస్త్రములుకూడ ఆవిధముగనే అందులో జ్ఞానము, భక్తి యుదయించిన ఏవిధమగు ఉపలబ్ధి యగునో వ్రాయబడియుండును. వానిని చూచి తనఅవస్థను సరిచూచుకొనవలయును. భక్తిజ్ఞానము లుపలబ్ధి కాకయుండిన అందులకై ప్రయత్నింపవలయును. ఉపలబ్ధియైన శాస్త్రములు పాఱవేయవలయును." అందువల్లనే "బ్రహ్మజ్ఞానే తృణం శాస్త్రమ్" అని చెప్పబడెను. రామకృష్ణుడు—జగదంబ తనకు వేదశాస్త్రములోని. పురాణములలోని. మంత్రతంత్రములలోని మర్మమును తెలిపియున్న దని చెప్పెడివాడు. అందువలననే కదా తాను నిరక్షరుడయ్యు మహామహాపండితుల జ్ఞానగర్వ

మును చూర్ణము చేసెడివాడు. ఆయన తెల్పెడివాడు—'సరస్వతీదేవి జ్ఞానరాశియొక్క ఒక బిందువు ఎదుట ఇతరజ్ఞానము లన్నియు నిస్సారము లగును. ఎవ్వరిపై ఈబిందురశ్మి పడునో వారికి ఏజ్ఞానముకూడ కొఱతయుండదు.'

శ్రీరామకృష్ణుడు జ్ఞాననిధినిపొందుటకై ప్రాణముల కొద్ది ప్రయత్నించెను. మఱియు భక్తిధనమును సంపాదించి భగవంతుని ప్రేమించెను. ఆ ధనము — మనపరమసౌభాగ్యబలమున నేమి — ఆయన (రామకృష్ణుని) అహేతుకదయాప్రభావమున నేమి — ఆ ధనము మనయొద్ద ఆవిర్భూతమైనది. కాన ఆ నిధిలోనే మన మనఃప్రాణముల నర్పించి ఆయనను ప్రేమించుట మనకర్తవ్యము. అట్లైన తక్కిన వన్నియు వానియంతట నవియే సమకూరును. ఆయనను ప్రేమించిన జగత్తును మఱచుటయే కాక; ఆయనదయవల్ల దేహబుద్ధికూడ తొలగిపోవును. తపస్య, విచారము మున్నగు వాని ద్వారా ఏమైన సంభవించు విషయములో (ఎవ్వరికైన సంభవించిన సంభవించు గాక) — మేము నిరాశులమై ఆయనచరణకమలములనే ఆశ్రయించి యున్నాము. ఇప్పు డాయన ఏమి చేసిన అదియే సార మని ఆయన ద్వారములో పడి యున్నాము. మీకుకూడ ఆయనయే శరణ్యు డని నాకు నిశ్చయముగ తెలియును గాన మీరు భయపడ నక్కఱలేదు. మహాపురుషుడు (స్వామి శివానందుడు) మఱియు సీ — బాగున్నారు. ఇతరము లన్నియు కుశలము. మీ కుశలముల ప్రార్థించుచున్నాను. మీరు మా శుభాశీర్వాదముల, ఆంతరికప్రేమలను గైకొనుడు.

ఇట్లు,

శ్రీ తురీయానందుడు.

వార్తలు, విశేషాలు

శ్రీ రామకృష్ణ మఠము, మదరాసు - 4

శ్రీ వివేకానందస్వామి శతతమజయంతి

తే 6–9–1962 ది నాడు పత్రికావిలేఖరులతో ప్రసంగిస్తూ శతతమజయంతి నిర్వాహక కేంద్ర పరిషత్కార్యదర్శులైన శ్రీ సంబుద్ధానంద స్వాములు ఆ మహోత్సవానికి సాగుతున్న యేర్పాట్లను సంగ్రహించి ఈలాగు తెలిపారు—

పై సంవత్సరం రాబొయ్యే శతతమజయంతిని కొనియాడడానికి పెక్కువిదేశాలు విపుల కార్యక్రమాలను పన్నాగిస్తున్నవి. ఆ దేశాలలో ముఖ్యమైనవి — ఇంగ్లండు, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రాలు, రుమేనియా, ఇటలీ, స్విట్జర్లండు, ఫ్రాన్సు, స్పెయిన్, ఫిజిద్వీపాలు, తూర్పుఆఫ్రికా, దక్షిణాఫ్రికా, సయాము, జపాను.

జాన్యువరి తే 17 ది నాడు బేలూరుమఠంలో మఠాధ్యక్షులు సంవత్సరాంత్యంవఱకు జరుగు చుండబోయే జయంతిమహోత్సవాలకు ప్రారంభంచేస్తారు.

కేంద్రప్రభుత్వపు కమ్యూనిటి డెవ్లప్మెంటు మంత్రివర్గంవారు, శతతమజయంతి పరిషత్తుతో కలిసి, మనదేశంలోని సర్వగ్రామాలలో ఈ ఉత్సవాలను విపులంగా జరపాలని తీర్మానిం

చారు. రేడియోసమాచారమంత్రివర్గంవారు శ్రీ వివేకానందస్వాముల సంక్షిప్తజీవితచరిత్రల తోబాటు ఒక ఫోటో ఆల్బమును ప్రచురిస్తారట.

రవాణాల (కమ్యూనికేషన్స్) మంత్రివర్గం వారు ఈ శతతమజయంతికై రెండురకాల తపాలాబిళ్లలను ప్రచురిస్తారట. ఒకదానిలో స్వామిజి పరివ్రాజకచిత్రమున్నూ, రెండో దానిలో 'చికాగోలో ఉపన్యాసవేదికపై నిల బడ్డ వైఖరి' చిత్రమున్నూ ముద్రిస్తారట.

శాస్త్రపరిశోధనాలమంత్రివర్గంవారు స్వామిజి సంపూర్ణగ్రంథావళి తొమ్మిదిభాషలలో ప్రచు రించడానికని దాదాపు ఐదులక్షలరూపాయలు కేటాయించారు. గ్రంథప్రచురణార్థం ఆ మంత్రి వర్గంవారు (సెంటినరి సెంట్రల్) కమిటీవారికి రూ. 2,37,875 లు సాంక్షన్ చేశారు. స్వామిజి జీవితం తెలిపే చలనచిత్రాలను వివిధభాషలలో తీస్తారు.

శతతమజయంతి స్మారకసంపుటము నొక దానిని ప్రచురించవలెనని, శ్రీ వివేకానంద స్వామినిగూర్చిన చక్కని గ్రంథాలను స్కూలు కాలేజివిద్యార్థులకు పఠనార్హంగా ప్రకటింప వలెనని, శిశువులకై 'శిశువుల వివేకానందు' డనుపేర 'బొమ్మలపుస్తకం' ఒకటి ప్రచురించ వలెనని సెంటినరి సెంట్రల్ కమిటివారు నిశ్చ యించుకొన్నారు—

బేలూరులో ఒక విశ్వకళాపరిషత్తును నెల కొల్పుట, కల్కత్తాలో ఒక విశ్వమతమహాసభ నేర్పాటుచేయుట, కాశిలో వివిధ సంప్రదా యాల సన్న్యాసుల సమావేశమును జరుపుట, 'అఖిలభారతమహిళల' 'అఖిలభారతవిద్యార్థుల' 'అఖిలభారతసంగీత' — సమావేశాలు నడ పడం — శతతమజయంతి కార్యక్రమాలలో ప్రధానములు. కల్కత్తా గోల్పార్కునొద్ద వివేకానందస్వాముల చలువరాతివిగ్రహం ప్రతిష్ఠించబడుతుంది. శ్రీ వివేకానందస్వామి అవతరించినచోటును కొని అక్కడ అర్హమైన స్మారకభవనాన్ని నిర్మింపవలె అనే ప్రతిపాదన కూడా ఉంది.

రెంటచింతలలో రామకృష్ణసేవామండలిస్థాపన

రెంటచింతల పౌరు లనేకులు 30 వ తేదీ సాయంత్రం 3 గంటలకు శ్రీ నాళం వీరయ్య శ్రేష్ఠి ధర్మసత్రములో పెద్దలు దుగ్గరాజు నర సింహంగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై "రామ కృష్ణసేవామండలి" అనుపేరుతో ఒక సంఘ మును స్థాపించిరి. ఈ క్రిందివారు కార్యనిర్వా హకవర్గసభ్యులుగా ఏకగ్రీవముగ ఎన్నుకొన బడిరి. ఏచూరి వేంకటగురువు (అధ్యక్షులు), కట్టమూరి భిక్షాపతి (ఉపాధ్యక్షులు), డాక్టర్ ఎన్. కృష్ణమూర్తి (కార్యదర్శి), పల్లెర్ల నాజ రెడ్డి, డా॥ ఎన్. సీతారామశాస్త్రి (జాయింటు కార్యదర్శులు), కట్టమూరి పుల్లయ్య (కోశాధి కారి), సభ్యులు: ఏచూరి వాడపల్లి, నాళం వీరాంజనేయులు, ఏచూరి రామయ్య, గుండా వెంకటేశ్వర్లు, ఎస్. ఆర్. కృష్ణమూర్తి. పిమ్మట బ్రహ్మశ్రీ లంకా లక్ష్మణశాస్త్రులవారిచే వేదపఠనము జరిగెను. శ్రీ దుగ్గరాజు నరసింహం గారు ఇండియాలో రామకృష్ణమిషనులు చేయు చున్న సేవను విశదీకరించిరి. డాక్టర్ కృష్ణ మూర్తిగారు మానవసేవయే మాధవసేవ అంటూ మండలి ముఖ్యోద్దేశ్యములను వివరిం చిరి. 'రామకృష్ణపరమహంసమహారాజునకుజై' అను నినాదములమధ్య మంగళహారతు లొసగ బడి ప్రసాదములు పంచిపెట్టబడెను.

గ్రంథపరిచయం

[సమీక్షకు గ్రంథాలు పంపేవారు రెండేసి ప్రతులు పంపవలె అని మనవి]

యోగ ఇన్‌స్టిట్యూటువారి ప్రత్యేక సంచిక

ఇది ఆంగ్లమాసపత్రిక. సంవత్సరచందా ఐదురూపాయలు. ప్రాప్తిస్థానం : యోగఇన్‌స్టిట్యూటు, శాంతక్రజ్, బొంబాయి-55. సంపాదకులు : డాక్టరు జయదేవయోగీంద్రులు. యోగంలో శాస్త్రీయ వైజ్ఞానిక విద్యాబోధక వైద్యశాఖలలో పరిశోధనలు సాగించడం ఈ సంస్థవారి ముఖ్యకార్యక్రమం. వీరిది ఒక శిక్షణ కేంద్రం (అకాడమి) ఉంది. మంచి వైద్యశాల ఉంది. యోగవిషయికములయిన గ్రంథాలను ఆంగ్ల, హిందీ భాషలలో వీరు ప్రచురిస్తుంటారు. వీరిపత్రిక ప్రత్యేకసంచికలో (జూలై 1962) యోగవిద్యామహిమను, దానిచే మానవులకు సాధ్యములైనవానిని, తత్సంబంధపరిశోధనఫలితాలను చిత్రాలతోను పట్టికలతోను కరతలామలకంగా స్పష్టపఱచే రచనలున్నవి.

జాగృతి దీపావళి ప్రత్యేకసంచిక

100 పుటలు, వెల : రూపాయి. సంపాదకులు : శ్రీ టి. ఎల్. నారాయణగారు. ప్రాప్తిస్థానం : జాగృతిప్రకాశనట్రస్టు, విజయవాడ. శ్రీ వివేకానందస్వాముల పరివ్రాజకరూపచిత్రం దీనికి ముఖాలంకారంగా పొందుపడి ఉండడం ఒకవిశేషం. భారతదేశానికి స్వామి ప్రసాదించిన సందేశంకూడా ఇందు—29, 30, 31 పుటలలో ముద్రితమై ఉంది. ముఖ్యంగాను ప్రాస్తావికంగాను అమూల్యవిషయాలు నిండియున్న శేషరచయితల పరిశోధనవ్యాసాలు, దేశభక్తిపరీవాహరూపములైన ఐదుగేయాలు, బహుమతులు పొందిన చారిత్రక పౌరాణిక సాంఘికకథలు నాలుగు, ఐదు కావ్యఖండాలు గలిగిన యీ ప్రత్యేకసంచికకు స్వాగతం.

గీ

తెనాలి సాధనగ్రంథమండలివారి 82 వ పుష్పం ఇది. గీతలో నవమాధ్యాయమునకు శ్రీ శ్రియానందనాథదీక్షానాములగు ఈశ్వర సత్యనారాయణశర్మగారు వ్రాసిన ఆంధ్రవ్యాఖ్యానం ఇందు పొందుపఱుపబడి ఉన్నది. సాక్షాత్కారసిద్ధులు సకలవికల్పదూరీకరణసమర్థముగాను శ్రీరాజవిద్యామర్మప్రఖ్యాపకముగాను అనుగ్రహించిన యీ వివరణానికి స్వాగతం. వెల : రూ. 2/- లు మాత్రమే. దీని ముద్రణవ్యయమునొసగిన పరమోదారులగు శ్రీ మఱ్ఱిపాటి వేంకటనరసింహారావుగారును, సాధనగ్రంథమండలివారును ఎంతైనా అభినందనీయులు.

—ప్రభాకర్

శ్రీ వివేకానందస్వామి శతతమ జయంతి ప్రచురణములు

ఆంధ్రపాఠకులకు అమూల్యతరుణము

వివేకానంద సంపూర్ణగ్రంథావళి

ప్రతిభోజ్జ్వలులైన ఆంధ్రపండితులచే ఆంధ్రీకరింపబడి 10 సంపుటాలుగా ప్రకటింపబడుతున్నది. ప్రతి సంపుటంలోను దాదాపు 500 పుట లుంటాయి. అసలు ఖరీదు అట్టబైండుసెట్టు రు. 50 లు. కాలికోబైండుసెట్టు రు. 65 లు. పోస్టేజి ప్రత్యేకం.

స్వామిజిసందేశం మాతృదేశభక్తిభరితం, ప్రాణప్రదం, ఆత్మోత్తేజకరం, విశ్వజనీనం. అది సమగ్రంగా ఆంధ్రమహాజనులకు అందడం ఇదే మొదటిసారి. స్వామిజీది దివ్యదృష్టి. ఆయన అమోఘ పరిష్కారవిధానం సూచింపని ముఖ్యసమస్య అంటూ లేదు. ఆయన గ్రంథావళిని చదివినవారికి ఉత్సాహమును ఉదాత్తతయున్నూ కలుగక తప్పదు.

వివరములు :

మొదటి సంపుటము	575 పుటలు	అట్టబైండు రూ. 5/-	క్యాలికో రూ. 6-50
నాల్గవ సంపుటము	592 ,,	,, రూ. 5/-	రూ. 6-50
అయిదవ సంపుటము	544 ,,	,, రూ. 5/-	రూ. 6-50
ఆఱవ సంపుటము	585 ,,	,, రూ. 5/-	రూ. 6-50

విలాసము :

మేనేజరు,
శ్రీ రామకృష్ణ మఠము
మైలాపూరు : : మద్రాసు - 4

స్వామి - శిష్య సంవాదములు

(శ్రీమద్వివేకానందస్వామితోడి సంభాషణలు)

అనువాదకులు : కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

సాంసారిక సమస్యలు పరిష్కరించుకొనదలచినను సమాధిస్థితి సాధింపదలచినను; రాజకీయవిశేషము లాకళింపదలచినను, లలితకళారహస్యము లవగతముచేసికొనదలచినను — ఇంతేల, లౌకిక తాత్త్వికవిషయములలో వేనినిగుఱించిగాని మీ పరిజ్ఞానము వృద్ధిగావించుకొనదలచినచో ఈ గ్రంథమును తప్పక చదువుడు. నవభారతభాగ్యవిధాత శ్రీమద్వివేకానందస్వామిచంద్రులు శిష్యులతో కావించిన యీ ప్రసంగములలో వారి అనుభవసర్వస్వము రాశీభూతమై యున్నది. సులభశైలి, హృదయమును పట్టి యిచ్చు సంభాషణలు, ముచ్చటైన అచ్చుకూర్పు.

పుటలు : 552+12 (అకారాది అనుక్రమణికతో) వెల : రూ. 5/-

శ్రీమద్భగవద్గీత

అనువాదకులు : శ్రీ నిర్వికల్పానందస్వాములవారు

ఇది మూలశ్లోకములు, ప్రతిపదార్థము, ధారాళమగు అనువాదము, శ్రీధరీయ టీకాసారము, విశేషాంశములు, సానువాదగీతాపారక్రమము, ధ్యానమాహాత్మ్యములు, సమభావాత్మకములగు ఉపనిషద్వాక్యసూచిక, వేదాంతసూత్రసూచిక, గీతాశ్లోకసూచిక, శబ్దానుక్రమణిక—ఇన్నిటితో విరాజిల్లుచున్నది.

పుటలు 480 (అందమయిన ఆఱవ కూర్పు) వెల : రూ. 4

పారమార్థిక సంభాషణలు

అనువాదకులు : కీ. శే. కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

శ్రీరామకృష్ణదేవుని స్వశిష్యవర్గములోని ఆర్గురు జ్ఞానసిద్ధులు శిష్యులతోడను, భక్తులతోడను చేసిన పరమార్థ విషయక సంభాషణ కతిపయములు. ఎన్నెన్నో గ్రంథములు చదివినగాని తీఱని ఆధ్యాత్మిక సంశయము లీ గ్రంథమూలమున అవలీలగా తీఱును.

పుటలు : 402 (మనోజ్ఞమగు ప్రథమ ముద్రణము) వెల : రూ. 3/-

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

ఇందు శ్రీరామకృష్ణుని జీవిత సంగ్రహమును 1121 మహోపదేశములును గలవు.

జీవుడు : సంసారము; మాయ, గ్రంథములు : గ్రంథులు, బాధగురువులు : బోధగురువులు, శాకినులు : వారి ధోరణులు, ఆత్మోన్నతి; సాధకులు : వారి యాదర్శములు, పారమార్థిక జీవనమునకు సదుపాయములు, సర్వమతసామరస్యము, దేవుడు, జ్ఞానము : భక్తి : కర్మము, బ్రహ్మతత్త్వము మున్నగు అంశము లిందు తేటతెల్లముగ పసిబిడ్డల కయిన అవగాహన కాగల ఉపమానములతో వివరింపబడియున్నవి.

నీతికథలును సూక్తులును మకరంద పేశలములు, నిర్వృతికరములు.

... ఈ గ్రంథం చదువుతూంటే ఒక్క ఐహికానికీ, ఒక్క అముష్మికానికీ కాక, రెంటికీ సంబంధించిన సూత్రాలూ, రహస్యాలూ, కీలకాలూ చక్కగా అరటి పండొలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు ఉంటవి... —ఆంధ్రపత్రిక

540 పుటలు ప్రజ్జ్వలమగు పంచమ ముద్రణము వెల : రూ. 3-50

హిందూమతము

రచయిత : శ్రీ వివేకానందస్వామి

అనువాదకులు : శ్రీ కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

హిందూమత నామమును పరస్పరభిన్నభావభూయిష్ఠములగు అనేక మతసంప్రదాయములు వహించి యుండుటచే, తత్స్వరూప నిర్వచనమునకు ఇందు శ్రీ వివేకానంద స్వాములవారు పూనుకొని ఆ మతము వేదసంహితాకాలమునుండి ఎట్లు క్రమ పరిణామ మందెనో, అందు సర్వసమ్మతమూలభావము లెవ్వియో, అది చేయు బోధ యెట్టిదో, ఇన్ని భిన్నమతాంతరము లెట్లు కలిగెనో, ఈ కలగూరగంపకు హిందూమత నామ మెట్లు లేర్పడెనో విశదీకరించియున్నారు. జిజ్ఞాసువుల కత్యంతోపయుక్తమగు గ్రంథము.

... తెలుగువాఙ్మయములో వేదాంతచర్చలపై ... ప్రకటింపబడిన గ్రంథములలో ఇది ఉత్తమోత్తమమైనదని శిరసాగ్గి చెప్పవలసియున్నది. ... —భారతజ్యోతి 12-4-1956.

... గ్రంథము ప్రావాహిక శైలిలో అనువదింపబడినది. —హిందూపత్రిక 5-8-'56.

168 పుటలు వెల : రూ. 1-25

అడ్రెసు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 4

సంపాదకులు : శ్రీ శుద్ధసత్త్వానందస్వామి, శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలము,
కే. ఎస్. ఎస్. రాజన్ గారిచే ది జ్యూపిటర్ ప్రెస్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ (మద్రాసు - 18) న ముద్రింపబడి,